Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 247 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Lapkričio-Nov. 10, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Krislai

32-rasias Metines Minint.
Daug Miestų Jau Atstatyta.
Donec Baseinas.
Įsidėmėtini Žodžiai.

Rašo R. Mizara

Tuojau po karo Tarybų Sąjunga pasibrėžė naują penkmečio planą, pagal kurį su 1950 metais turėtų būti atstatyta visa tai, ką vokiškieji naciai sugriovė, išpustijo.

Be to, einant šiuo penkmečio braižiniu, T. Sąjungos pramonė ir žemės ūkis privalo daug daugiau pagaminti 1950 metais nei pagamino prieš karą, 1940 metais.

Visa tai pasiekti, aišku, reikia didelių pastangų, sunkaus darbo, nepaprasto ryžto.

Pasaulio kapitalistinė spauda 1945 metais netikėjo, kad tai galėtų Tarybų Sąjungos tautos pasiekti.

★

Bet štai, 1950 metų pabaiga dar toli, o Tarybų Sąjungos pramonė jau pasiekė tokio aukštos gamybos laipsnio, kokio ligi šiol ji nebuvo mačiusi.

Žemės ūkis davė didesnių vaisių nei prieš karą.

Tuli miestai, tūlos pramoningosios ištisos sritys jau tiek atstatytos, kad nebeliko jokių žymių, liūdijančių ten karo buvimą.

Didysis, garsusis Leningradas, taip baisiai sužalotas, bėgyje ketverių metų atsistatė ir šiandien nebeliko jame beveik jokių karo žymių.

O atsiminkime: Leningradas buvo apgultas arti per ketveris metus; didžiosios vokiečių patrankos daužė tą miestą diena dienon; nacių bombonešiai nuolat leido ten bombas!

Stalingradas, kuris buvo visiškai sugriautas, tiesa, dar nebaigtas atstatyti, bet jis gali būti atstatytas sekamais metais.

Tas pats bus su kitais miestais.

Maskva, kaip kiekvienas žino, jau senai užgydė visas karo žaizdas.

★

Iš Donec Baseino pranešama, jog ten daugelis miestų taipgi yra atstatyti, praplėsti, pagražinti.

O suėmus visą Donec Baseiną, kaip tokį, jis šiandien ir vėl duoda T. Sąjungos žmonėms anglies daugiau nei kuri kita angliakasyklų sritis toje šalyje.

★

Žinoma, pirmiausiai buvo atstatyti patys pramoningiausi Tarybų Sąjungos miestai ir sritys.

Kitose respublikose, kaip Baltarusija, Lietuva, Latvija, kur žala buvo padaryta baisiai didelė, šiemet negalima buvo atstatymo darbų programos pasiekti.

Lietuvos sostinė Vilnius, beje, ryžtamasi ne tik atstatyti, bet gerokai praplėsti, pagražinti, — neužilgo jis bus visiškai naujas miestas, su naujais parkais, naujomis aikštėmis, plačiomis alejomis, bulvarais, kurių pirmiau ten nebuvo.

Stūksos jame nauji dangoręžiai, kurių vieni jau statomi, o kiti tebėra dar tik braižiniuose.

★

Šitokioje aplinkoje, prie šitokių pasiekimų šiemet Tarybų Sąjungos piliečiai minėjo savo 32-jų metų sukaktį—sukaktį nuo Spalio Revoliucijos užsiliepsnojimo.

Prieš 32-jus metus, atsiminkime, darbo žmonių priešai nuolat skelbė, būk bolševikai viską tik griaus ir naikins.

Bet gyvenimas puikiai įrodė tą melą, didžiulį melą. Bolševikai griovė kas yra sena ir žmonėms, liaudžiai blėdinga, o kas gera ir liaudžiai naudinga jie stato, ir stato tokiais tempais, apie kokius seniau tebuvo galima tik svajoti.

★

SOVIETAI REIKALAUJA TUOJAUS UŽDRAUSTI ATOMŲ BOMBAS

Kaltina Atominę Jankių Politiką

Lake Success, N. Y.—Sovietų delegatas Jakovas Malikas įnešė Jungtinių Tautų seimui rezoliuciją, siūlydamas tuojaus daryti tarptautines sutartis, kurios užgintų atominių ginklų naudojimą ir įvestų Jungtinių Tautų kontrolę atominės jėgos gamybai pasaulyje.

Malikas kaltino Ameriką ir Angliją, kad jos iki šiol atmetė visus sovietinius raginimus užginti atominių bombų vartojimą ir įsteigti tarptautinę atomų jėgos kontrolę Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos žinyboje.

Numatoma, kad anglų-amerikonų blokas atmes ir dabartinį Sovietų pasiūlymą. Jie laikosi amerikinio Barucho plano, kurį Sovietai vadina bandymu užkarti amerikonų viešpatavimą atominei jėgai Sovietų Sąjungoje ir kitur pasaulyje.

Jungt. Tautų seimo pirmininkas gen. Carlos P. Romulo ragino Ameriką ir Sovietų Sąjungą bent laikinai sustabdyti atominių ginklų lenktynes.

Anglai - amerikonai šaltai žiūri į Romulo sumanymą.

Kinų Liaudininkai Skaldo Čiango Jėgas

Hong Kong. — Kinų Liaudies Armija atakuoja tautininkus 600 mylių fronte, stumdama juos tolyn į vakarus; gręsia į tris dalis suskaldyti tautininkų jėgas vakarinėje Kinijoje.

Šiauriniame fronto gale liaudininkai užėmė Enših miestą, 180 myl. nuo Čungkingo, laikinosios tautininkų sostinės. Vidurinėje fronto dalyje Liaudies Armija, įsiveržus į Kveičov provinciją, atėmė iš tautininkų Tienču miestą. Pietiniame fronto gale liaudininkai pasiekė Vučovą, upės uostą ant Kvangsi provincijos sienos. Šis uostas buvo paskutinis tautininkam tiesioginis išplaukimas į jūrą.

Penn. Balsuotojai Užgyrė Bonus Karo Veteranams

Philadelphia. — Antradienio balsavimuose Pennsylvanijos piliečiai dideliu balsų daugumu užgyrė sumanymą dėl 500 milionų dolerių valstijinių bonų Antrojo pasaulinio karo veteranams.

Trenton, N. J. — New Jersey balsuotojai atmetė valstijinių bonų pasiūlymą karo veteranams.

SULAIKYTI 2 ANGLŲ LAIVAI

Hong Kong. — Kariniai kinų tautininkų laivai sulaikė du prekinius Anglijos laivus, plaukiančius su kroviniais iš Šanghajaus, Kinijos liaudininkų uosto.

Išbartas Kapitonas už Kritikavimą Valdžios

Washington. — Laivyno veiksmų vadas admirolas Forrest P. Sherman išbarė kapitoną Johną G. Crommeliną dėl to, kad kapitonas kritikavo valdžią už per mažai pinigų skyrimą laivynui. Adm. Shermanas dabar perkelia kap. Crommeliną iš Washingtono į San Francisco.

Taip Crommelin pabaustas ir už tai, kad perdavė korespondentams admirolų laiškus, kritikuojančius valdžią už tariamą "laivyno paneigimą."

Dideli Argentinos Darbininkų Streikai

Buenos Aires, Argentina. — Streikuoja daugiau kaip 100.000 darbininkų — cukrininkai, metalistai, skerdyklų darbininkai ir gatvių valytojai; reikalauja pakelti algas ir vykdyti sutartis su darbo unijomis.

Virginia ir Texas Valstijos Palaiko Balsavimų Taksus

Richmond, Va. — Virginijos balsuotojai atmetė sumanymą panaikinti taksus už teisę balsuoti kongresiniuose ir prezidentiniuose rinkimuose.

Houston, Tex. — Antradienio balsavimuose buvo atmestas siūlymas panaikinti taksus, imamus už teisę balsuoti federaliuose rinkimuose.

FABRIKANTAS IKALINTAS UŽ TAKSUS

Chicago. — Milionierius popierio fabrikantas Alvin E. Sandroff tapo nuteistas dvejus metus kalėti už tai, kad nusuko valdžiai $1,267,-512 taksų nuo savo pelnų.

Unijų Vadų Priesaikos prieš Komunistus

Washington. — Valdinė Darbo Santykių Komisija pranešė, kad jau 98,087 įvairių unijų vadai raštu prisiekė, kad jie ne komunistai ir neremia komunistinės politikos. Tokių priesaikų reikalauja Tafto-Hartley'o įstatymas.

Maršalas Vasilevskis, atidarydamas didžiulį paradą-eiseną lapkričio 7 dieną Raudonojoj Aikštėj, Maskvoje, pabrėžė: nepaisant to, kad klasinis priešas ruošia prieš mus karą, mes ryžtingai dirbsime, kurdami komunistinę santvarką...

Tai yra įsidėmėtini žodžiai.

Vėliausios Žinios

Washington. — Pranešama, kad Mainierių Unijos pirmininkas John L. Lewis atšaukė minkštosios anglies mainierių streiką. Tuo tarpu ves derybas dėl naujos sutarties su kompanijomis.

Washington. — Tikimasi, kad ir United States Plieno korporacija susitars su CIO Plieno Darbininkų Unija dėl streiko baigimo.

Pittsburgh. — Grįžta darban 83,000 Republic ir Jones and Laughlin kompanijų darbininkų, kurie streikavo 39 dienas.

Kompanijos sutiko savo lėšomis įvesti senatvės pensijas — po $100 per mėnesį, įskaitant valdinę pensiją (social security).

Washington. — Komunistų Partijos sekretoriaus Eugene Denniso advokatai reikalavo, kad naujasis Aukščiausio Teismo teisėjas Tomas Clarkas nedalyvautų Denniso apeliacijos sprendime. Clarkas atmetė reikalavimą. Tokiu būdu Clarkas peržengė senąją teisminę taisyklę, kad privalo susilaikyti nuo naujos bylos sprendimo teisėjai, kurie dalyvavo pirmesniame nuteisime.

Clarkas, pirmiau būdamas generaliu Jungtinių Valstijų prokuroru užvedė bylą prieš Dennisą todėl, kad Dennis paniekinęs Kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komitetą. Už tai Dennis buvo nuteistas 1 metus kalėti.

Rinkimų Žinios

Syracuse, N. Y. — Demokratas Thomas J. Corcoran tapo išrinktas šio miesto majoru 10,000 balsų daugumu prieš republikonų kandidatą. Tai dar pirmą kartą per 24 metus miesto valdyba pereina į demokratų rankas.

Binghamton, N. Y.—Demokratas Donaldas W. Kramer laimėjo Binghamtono majoro rinkimus prieš republikoną, nors šis miestas nuo seniai laikomas republikonišku.

Boston. — Miesto valdybos raštininkas John B. Hynes išrinktas majoru prieš dabartinį majorą Jamesą M. Curley, kuris kandidatavo naujai tarnybai. Abudu demokratai.

Curley pirmiau buvo įkalintas už apgavingą pinigų viliojimą laiškais per paštą.

Bridgeport, Conn.— Socialistas šio miesto majoras Jasper McLevy didžiu daugumu balsų tapo išrinktas jau devintai majoro tarnybai paeiliui.

Jersey City, N. J. — Republikonas New Jersey gubernatorius Alfred Driscoll laimėjo rinkimus naujai tarnybai prieš demokratų Hague'o mašinos kandidatą Elmerį H. Wene.

Richmond, Virginia. — Valstijos gubernatorium išrinktas demokratas John S. Battle prieš republikonų kandidatą.

No. Tonawanda, N. Y.—Republikonas Stanley Rosinski vėl išrinktas šio miesto majoru prieš demokratų, liberalų ir Amerikos Darbo Partijos bendrą kandidatą Myles W. Joyce.

Buffalo, N. Y. — Republikonas Joseph Mruk laimėjo miesto majoro rinkmus prieš demokratą teisėją Johną D. Hillery.

Albany, N. Y. — Demokratai majorai taip pat išrinkti Rome, Cortland, Ithaca, Geneva, Port Jervis ir Hudson miestuose, kuriuos pirmiau republikonai valdydavo.

Norwalk, Conn. — Vėl miesto majoru išrinktas socialistas Irving M. Freese.

Hartford, Conn. — Vadinamus nepartinius rinkimus vėl laimėjo demokratas majoras Cyril Coleman.

Greenwich, Conn.— Pranešama, jog daugumas republikonų išrinkta miesto tarybos nariais.

Philadelphia. — Teigiama, kad demokratai išrinkti miestiniu teisėjų, iždininku, finansų kontrolierium ir koroneriu, — pagal dar nepilną balsų suskaitymą.

Waterbury, Conn.— Miesto majoru išrinktas republikonas Raymond E. Snyder. Jis gavo daugiau kaip 32,000 balsų, o demokratų kandidatas Pat. Shea 13,-700.

Pittsburgh. — Pranešama, jog demokratas majoras David L. Lawrence laimėjo rinkimus naujam terminui.

New Haven, Conn.— Republikonas miesto majoras William Celentano laimėjo rinkimus trečiai tarnybai paeiliui.

(Apie rinkimų pasėkas kitur bus pranešta sekamame Laisvės numeryje.)

Amerika Siunčia Tankus Ir Bomberius Čiangui

Washington. — Pranešama, kad Jungtinės Valstijos šiomis dienomis išsiuntė Kinijos tautininkams tuzinus tankų ir bombanešių, karui prieš Kinijos Liaudies Respubliką.

ORAS.—Švelni giedra.

DEMOKRATAS LEHMAN IŠRINKTAS SENATAN PRIEŠ DULLESĄ

Liberalai Taipgi Rėmė Lehmaną

New York. — Herbertas H. Lehman, demokratų kandidatas į Jungtinių Valstijų Senatą, tapo išrinktas prieš republikonų kandidatą Johną F. Dullesą. Lehmanas, keturis terminus buvęs New Yorko valstijos gubernatorium, gavo 200,-000 daugiau balsų už Dullesą. Lehmaną rėmė ir vadinamieji liberalai.

Vidurinėse ir šiaurinėse valstijos apskrityse buvo daugiau balsų atiduota republikonui Dullesui, bet didžiojo New Yorko balsuotojų daugumas nusvėrė rinkimus Lehmano naudai.

Rinkimų vajuje ir pats prez. Trumanas per radiją šaukė išrinkti Lehmaną.

Lehmano laimėjimas laikomas Trumano "teisingosios dalybos" sustiprėjimu Jungtinių Valstijų kongrese.

Kaip Dulles, taip ir Lehmanas yra bendrosios demokratų - republikonų šaltojo karo politikos rėmėjai prieš Sovietų Sąjungą.

Parsons, Kansas. — Užsimušė republikonas senatorius Clyde M. Reed, 78 metų amžiaus, nugriūdamas namie laiptais žemyn.

Aprėžtas Californijos Pensijų Įstatymas

San Francisco. — Californijos piliečiai nubalsavo pakeisti kelis posmus senatvės pensijų įstatymo.

Valstijos valdžia sakė, jog tas pernai išleistas įstatymas per daug lėšuojąs ir galėtų nubankrūtuot Californijos iždą, jei nebūtų susiaurintas.

Policija Padeda Ardytojam Elektrininkų Unijos

Pittsburgh. — Policija areštavo 8 Jungtinės Elektrininkų Unijos narius, kurie išmetė dešiniuosius skaldytojus iš unijos 601-jo skyriaus patalpos.

Dešinieji pirm to užgrobė to skyriaus iždą —$161,-000.

Elp. Quirino Laimėjęs Filipinų Rinkimus

Manila, Filipinai. —Pranešama, kad Filipinų prezidentas Elpidio Quirino šiuose rinkimuose gavęs 35,000 balsų daugumą naujam prezidento terminui.

Prieš Quirino kandidatavo Jose P. Laurel, kuris karo metu buvo japonų paskirtas prezidentas - pastumdėlis.

Laurel dar nepripažįsta Quirino laimėjimo.

Susikirtimuose tarp Quirino ir Laurelio šalininkų buvo užmušta bent 24 asmenys.

Čechai Paliuosavo Jankių Ambasados Raštininką

Praga.— Areštuotas kaip šnipas Samuel Meryn, Jungtinių Valstijų ambasados raštininkas, atsišaukė į Čechoslovakijos prezidentą Klementą Gottwaldą, prašydamas pasigailėti. Tad prez. Gottwaldas paleido Meryną iš kalėjimo, bet įsakė tuojaus pasišalint iš Čechoslovakijos.

Meryn buvo suimtas kaip karinių šnipų vadas prieš Čechoslovakijos Liaudies Respubliką.

TIK $200 UŽ AKIES IŠMUŠIMĄ

Bessemer, Ala. — Dešinysis CIO Plieno Darbininkų Unijos vietinio skyriaus pirmininkas Geo. B. Elliott išmušė akį kairiajam sekretoriui - iždininkui Maur. Travisui. Už tai teismas tik $200 pabaudė Elliottą.

Valdžia Šaukia Lewisą Ir Anglies Kompanijas Į Naujas Derybas

Washington. — Valdinis tarpininkas Cyrus S. Ching pašaukė Mainierių Unijos pirmininką Johną L. Lewisą ir minkštosios anglies kompanijas į naujas derybas streikui baigti. Teigiama, kad jeigu unija ir kompanijos dar nesusitars, tai valdžia panaudos teismo indžiokšiną - drausmę prieš streikierius, pagal Tafto-Hartley'o įstatymą.

Minkštųjų angliakasyklų mainieriai išstreikavo jau 52 dienas. Pamatinis jų reikalavimas — palaikyti senatvės pensiją ir sveikatos-gerovės fondą vien tik kompanijų lėšomis.

Sovietai Reikalauja Libijai Nepriklausomybės

Lake Success, N. Y.—Sovietų ir Lenkijos atstovai politiniame Jungt. Tautų seimo komitete reikalavo visai Libijai tautinės nepriklausomybės.

Libija, šiaurinėje Afrikoje, buvo Italijos kolonija iki pastarojo pasaulinio karo.

Sovietų delegatas kaltino Angliją ir Ameriką, kad jos verčia Libiją karine savo stovykla prieš Sovietų Sąjungą.

Kairo. — Egiptas neleidžia Suezo kanalu praplaukti Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos laivam, kuriais žydai keliauja į Palestiną.

Paryžius. — Amerikos valstybės sekretorius Achesonas slaptai tariasi su užsieniniais Anglijos ir Francijos ministrais apie politiką dėl Vokietijos.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Ar Aš Turėčiau Atimti iš Jų Teisę Laisvai Kalbėti?..."

Šitaip pareiškė senukas, federalinis teisėjas William Bondy, įsakydamas valdžiai leisti penkis komunistų vadovus, nusmerktus kalėjiman, važiuoti pas savo šeimas, gyvenančias Niūjorko (Manhattano) išlaukyj.

Kaip žinia, tuojau po to, kai vienuolika nusmerktų komunistų vadovų buvo paleisti po bėla, buvo išreikalauta, kad visi nusmerktieji per tą laiką, per kurį jų byla baigsis aukštesniuose krašto teismuose, neturėtų teisės išvykti iš New Yorko.

Penki iš nusmerktųjų gyvena ne Niūjorko mieste: Gus Hall — Clevelande, Gilbert Green — Chicagoj, Carl Winter — Detroite, John Gates ir Robert Thompson — Queensėje, didmiesčio dalyje.

Jeigu šis patvarkymas galiotų, tai nusmerktieji negalėtų, gal per vienerius metus, gal ilgiau, nuvykti pas savo šeimas, pas savo draugus, — negalėtų pratarti žodžio, liečiančio politinį mūsų krašto gyvenimą.

Tuomet nusmerktieji kreipėsi į aukštesnį teismą. Teisėjas Bondy ir yra ilgametis to teismo narys. Išklausęs valdžios—prokuroro reikalavimus, teisėjas Bondy pakraipė savo galvą, abejojančiai. Juk tokis reikalavimas yra neamerikinis! Tokis reikalavimas visiškai suvaržo žmogaus laisvę. Tokis reikalavimas neturi nieko bendro su mūsų krašto tradicijomis. Nusmerktieji juk nėra jokie kriminalistai, jie nieko nėra užmušę neigi užpuolę, kėsinęsi užmušti; jie nėra atlikę jokio veiksmo, kuris rodytų juos esant kokiais nors baisiais žmonėmis.

Nusmerktieji yra žmonės — komunistai, darbininkų judėjimo dalyviai, patys buvę darbininkais. Jų visas nusikaltimas glūdi tik tame, kad jie skelbė marksizmą-leninizmą. Betgi marksistinis mokslas Amerikoje buvo galima laisvai skelbti per šimtą metų!

Tik dabar, einant Smitho įstatymu, priimtu karinės isterijos metais, šitie vyrai buvo pripažinti kaltais ir padaryti kriminalistais.

Teisėjas Bondy labai abejojo, ar Smitho įstatymas, pagal kurį šitie vyrai buvo nusmerkti, yra konstitucinis.

Tuo abejoja net ir dabartinis šalies prokuroras, justicijos sekretorius McGrath.

Vadinasi, laikyti žmones Manhattano saloje, nelaisvėje, drausti jiems kalbėti žmonėms apie savo teismą ir savo įsitikinimus, būtų griežtai nelogiškas dalykas, svetimas mūsų tradicijoms, mūsų krašto konstitucijai.

Na, ir teisėjas Bondy pasakė: jie gali vykti į namus, o kalbėti aš jiems uždrausti negaliu.

Žinoma, nusmerktieji turės, reikalaujant prokuratūrai, grįžti atgal į Manhattaną; jie turės tam tikrus jiems pritaikytus varžtus pildyti, vykdyti gyveniman.

Bet visvien, nepaisant nieko, šis teisėjo Bondy'o patvarkymas rodo, jog Amerikos žmonės dar gali turėti vilties, kad jie gali kovoti ir laimėti! Dar yra žmonių čia ir ten, kuriems raudonbaubizmo isterija galvų neapsuko.

Tenka laukti, kad aukštesnieji teismai pripažins Smitho įstatymą nekonstituciniu ir nusmerktieji tuomet galės laisvai darbuotis, kur tik nori, kol reakcininkai sugalvos kokį nors kitą skymą, kitą įstatymą, varžantį, puolantį idėjas, žmogaus galvoseną.

Konferencija Paryžiuje

Mūsų valstybės sekretorius Dean Achesonas išvyko į Paryžių konferencijai, kurioje dalyvaus, apart jo, Francūzijos užsienio reikalų ministras Schuman ir Anglijos užsienio reikalų ministras Bevin.

Spauda ir radijas skelbia, jog ši konferencija "bus labai svarbi." Kuo gi ji gali būti taip svarbi?

Spėjama, jog Francūzijos valdovai joje pakeis savo nusistatymą link Vokietijos. Kaip žinia, Francūzija, daug kartų Vokietijos užpulta ir nuniokota, visuomet laikėsi to dėsnio, kad tik ji, Vokietija, nebūtų tvirta, nebūtų galinga.

Francūzijos užsienio politika dažniausiai buvo tokia: daryti, stebėti, kad tik Vokietija būtų silpnesnė už Francūziją.

Tačiau įvykdavo atsitikimų, kuomet Francūzijos valdovai visa tai pražiopsodavo. Taip buvo, pav., laike Municho sutarties, kai Daladier atkeitė savo "anti-vokišką" politiką ir sutiko su Chamberlainu, Hitleriu ir Mussoliniu, kad Vokietija būtų galinga ir prarytų Čechoslovakiją.

Dabar, sakoma, Schumanas išreikalausiąs iš savo valdžios leidimo daryti panašiai, kaip darė Daladieras. Norima "Vakarų Vokietiją" sutvirtinti militariškai; norima ją sutvirtint ekonomiškai ir politiškai. Sakoma, šitoje konferencijoje "Vokietijos klausimas" bus "išspręstas galutinai." Bus sulaikyta išvežimai iš Vokietijos fabrikų, bus Vakarų Vokietija įsileista į "Vakarų Europos šeimą."

Kodėl Francūzijos buržuazija nusitarė savo politiką Vokietijos atžvilgiu atkeisti?

Matyt, todėl, kad Amerika to reikalauja. Jei ji atsisakytų klausyti Amerikos-Washingtono reikalavimo, jai būtų sulaikytas dolerių teikimas. Privalome atsiminti, jog Francūzijos buržuazija, kaip tas ubagas, dar vis gyvena iš amerikinių išmaldų!

Mums atrodo, jog čia ir glūdi toji "naujos politikos" priėmimo paslaptis.

Kaip ir ką konferencija nutars daugiau, liekasi palaukti ir pamatyti.

Mums rodosi, norint šaltojo karo politiką baigti, norint visą pasaulį apraminti, reikėtų sušaukti kitokios konferencijos. Galima būtų sušaukti penkių didžiųjų arba keturių didžiųjų konferencijos. O jei tai nėra praktiška, reikėtų sušaukti Trumano ir Stalino pasitarimas. Tai pasauliui ir mūsų kraštui, mes manome, atneštų daugiau naudos.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

NEMATO JOKIO PANAŠUMO

Vincas Andrulis Vilnyje kritikuoja prezidentą Trumaną už pasigyrimą, kad jis einąs Jeffersono keliais. Andrulis rašo:

Prezidentas Trumanas, kalbėdamas St. Paul'e, lygino save prie Thomas Jeffersono, bet vargiai kas nors buvo tuo sužavėti.

Kokie gi panašumai yra?

Jeffersonas sutiko didelio, aršaus pasipriešinimo, kai jo valdžia pirko Louisianą nuo Francūzijos.

Trumanas sutinka "aršaus pasipriešinimo" davimui pinigų kitoms šalims.

Koks čia panašumas?

Nupirkimas Louisianos padidino Jungtinių Valstijų teritoriją, davė svarbų uostą didžiausios Amerikos upės žiotyse. Pirkimas nedaug atsiėjo, nes Napoleonui buvo baisiai reikalingi pinigai.

Jeffersonas, taigi, daug gero Amerikos žmonėms tuo pirkimu padarė.

Trumano valdžia jau supylus daugiau $800,000,000 Graikijos reakcinei, fašistuojančiai valdžiai.

Ji supylė arti $3,000,000,000 gen. Čiang Kai-šekui ir jo švogeriams.

Ji pila pinigus Turkijos valdžios gelbėjimui. *Kiek gi naudos iš to yra Amerikos žmonėms?*

Taksų našta padidėjo.

Jeffersonas kovojo prieš politinį persekiojimą, tvirtai laikė Teisių Bilių.

O šiandien žmonės nuteisiami kalėjiman vien už vadovystę politinei partijai, kuriai netgi nebandyta įrodyti subversyvus veikimas.

Tai kur tas panašumas?

KAS TOLIAU?

Šį klausimą rimtai stato "The Worker" korespondentas George Morris, kuris labai atsargiai sekė CIO konvenciją. Jis teigia, kad jis savo gyvenime nebuvo matęs tokios įkaitusios ir taip reakcioniškai nustatytos darbo unijų konvencijos. O Morris yra dalyvavęs daugelyje konvencijų.

Konvencija, kaip žinoma, išmetė iš CIO didžiulę United Electrical and Machine Workers uniją, prie kurios, paskutinėmis dienomis prieš konvenciją, prisidėjo United Farm Equipment unija. Buvo manyta, kad dešinieji vadai, su Philip Murray priešakyje, mes laukan ir kitas kairiąsias unijas, kurių yra apie vienuolika ir kurios visos krūvoje turi apie milijoną narių, bet, matyt, pabijojo tokio žiauraus žygio rezultatų. Kitos kairiosios unijos paliktos CIO eilėse, bet priimtas prie konstitucijos pataisymas, kuris įgalioja Vykdomąją Tarybą apsidirbti su tomis unijomis, kurios atsisakytų dešiniųjų vadų klausyti. Manoma, kad po konvencijos prasidės teroras prieš tas kitas kairiąsias unijas.

Konvencijos priimtas pataisymas prie konstitucijos sako, kad joks Komunistų Partijos narys arba bile koks unijos narys, "kuris nuosaikiai laikosi politikos arba veikimo, siekiančio pravesti Komunistų Partijos programą arba tikslus," negali būti CIO viršininku bei Vykdomosios Tarybos nariu. Taipgi sako, kad Vykdomoji Taryba, gali dviem trečdaliais balsų pašalinti bile viršininką arba išmesti laukan bile uniją, kuri nesilaiko CIO vadovybės politikos.

Šis pataisymas, aišku, pravestas tam, kad Murray grupė galėtų ateityje nuslopinti bet kokią opoziciją jo politikai.

Morris nurodo, kad šioje konvencijoje komunizmo klausimas buvo iškeltas tik tuo tikslu, kad užmaskuoti dešiniųjų lyderių anti-darbininkišką politiką, paverčiant CIO Trumano administracijos ištikimu įrankiu.

Bet jis taipgi mano, kad visi tie manevrai negalės nuo CIO narių paslėpti šių dienų tikrovės. Kaip su kova už algų pakėlimą? Kaip su kova prieš nesvietišką skubos sistemą visose pramonėse? Kaip su augančiu nedarbu?

Išmetimas kairiųjų unijų ir milijono narių iš CIO neišsprendžia nė vieno šių klausimų. Šie klausimai kilo ir kils. Eiliniai unijistai pamatys, su laiku, kad konvencija buvo panaudota svetimiems interesams.

"KUR DARBAS YRA DŽIAUGSMO IR GARBĖS ŠALTINIS"

Vilniaus Tiesa rašo apie Lietuvos jaunimą ir žemės ūkio kolektyvizaciją. Tame galingame Lietuvos žemės ūkio procese kaimo jaunimas turi, teigia Tiesa, tapti vadovaujamąja jėga.

Apie tai, kad žemės kolektyvizacija išgelbės kaimo jaunimą iš tamsos ir atsilikimo, negali būti abejonės. Tiesa sako:

Milžiniški pertvarkymai vyksta mūsų kaime. Respublikos valstiečiai ryžtingai žengia kolūkių keliu. Diena iš dienos auga darbo valstiečių aktyvumas, jų pasiryžimas stiprinti kolūkius, pasiekti artimiausiu laiku visišką kolūkių santvarkos pergalę mūsų respublikoje. Šaunusis mūsų kaimo jaunimas vis aktyviau dalyvauja kolūkių statyboje. Kolūkių santvarka išvaduoja jaunimą iš tamsumo, atidaro jam plačias duris į šviesų socialistinį pasaulį, duoda visas galimybes panaudoti savo gabumus, energiją ir jėgą naujam, socialistiniam gyvenimui sukurti. Tiktai kolūkyje kiekvienas kaimo jaunuolis gali kūrybiškai pasireikšti. Tiktai kolūkyje kaimo jaunuolis gali nuolat žygiuoti pirmyn, plėsti savo akiratį, siekti kultūros ir mokslo. Kaimo jaunimas, kovodamas dėl kolūkių statybos išvystymo, kovoja dėl savo laimingo ir šviesaus gyvenimo, dėl savo puikios ir saulėtos ateities. Kolūkių santvarkos pergalės dėka kuriasi naujas kaimas be išnaudojimo ir išnaudojamųjų, be tamsybės ir prietarų, kuriasi kaimas kur šeimininkas yra pats darbo valstietis, kur į žemės ūkio darbą vis palčiau įjungiama technika, kur darbas yra džiaugsmo ir garbės šaltinis. Štai kodėl šventa kiekvieno kaimo jaunuolio pareiga dar ryžtingiau dalyvauti pertvarkant kaimą socialistiniu pagrindu, stiprinti kolūkius, plėsti juose socialistines lenktynes, gaivinti kultūrinį gyvenimą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

NAUJI KOMPOZITORIŲ KŪRINIAI

VILNIUS, rugsėjo 4 d. — Eilę stambesnių muzikos kūrinių baigė Tarybų Lietuvos kompozitoriai.

Klaipėdietis J. Karosas baigė rašyti simfoniją, o taip pat koncertą violončelei su smuiku.

Kantatą, skirtą būsimai Dainų šventei, parašė Lietuvos TSR nusipelnęs meno veikėjas J. Švedas. Pirmą didesnį kūrinį pateikė jaunas kompozitorius J. Tamaliūnas, baigęs šiemet konservatorijoje kompozicijos klasę.

Lietuvos TSR nusipelnęs meno veikėjas A. Klenickis baigė kurti vokalinį ciklą "Didysis Tėvynės karas" baritonui ir simfoniniam orkestrui pagal Sal. Nėries, Venclovos ir Mozūriūno žodžius. Penktadienį per Vilniaus radiją pirmą kartą atlikta A. Klenickio "Kolūkiečių sėjos daina" solistui, chorui ir orkestrui.

Aktyviai pasireiškia muzikiniame gyvenime jaunas kompozitorius Julius Juzeliūnas. Praėjusiais metais Vilniuje buvo atlikta jo pirmoji simfonija. Dabar Juzeliūnas sukūrė antrąją simfoniją, kuri įtraukta į koncertų repertuarą.

★

JAUNIEJI DARBININKAI MOKOSI

KLAIPĖDA, rugsėjo 4 d.— Apie 500 jaunų darbininkų, nenutraukdami darbo, pradėjo mokytis suaugusiųjų gimnazijoje.

Gimnazija yra gerai pasirengusi mokslo metams. Jai papildomai paskirti nauji kvalifikuoti pedagogai, įsigyta naujų vaizdinių mokslo priemonių ir sutvarkytos senosios. Klasės atremontuotos.

Didelį susidomėjimą mokslu rodo uosto įrengimų gamyklos jaunimas. Čia beveik visi jaunieji auto krano darbininkai ir statybininkai pareiškė norą mokytis darbininkų jaunimo gimnazijoje, nenutraukiant darbo. Daug pareiškimų gauta iš popieriaus kombinato, "Gulbės" ir "Trinyčių" fabrikų, laivų remonto įmonės ir kitų miesto įmonių darbininkų.

★

MODERNIŠKOS PATALPOS KNYGYNUI

ZARASAI, rugsėjo 4 d. — Suprojektuotos naujos moderniškos patalpos Zarasų centriniam knygynui. Patalpos turės 45 kvadratinių metrų ploto prekybinę salę. Salėje bus įrengtos knygų vitrinos, stalai knygų parodoms ir plakatams. Kita erdvi salė skiriama knygų sandėliui.

J. Juknevičius

★

MIŠKŲ PRAMONĖS ŪKIS RUOŠIA SPECIALISTUS

Jašiūnų miškų pramonės ūkis išleido pirmąją miško gamybos meistrų laidą. Čia suorganizuotus trijų mėnesių kursus baigė 39 kursantai. Jaunieji specialistai dirbs respublikos miškų pramonės ūkiuose.

J. Paukštys

★

JANIO RAINIO KŪRINIŲ VERTIMAI Į LIETUVIŲ KALBĄ

VILNIUS, rugsėjo 14 d. — Ryšium su 20 metinėmis nuo latvių literatūros klasiko Janio Rainio mirties dienos Lietuvos rašytojai parengė Janio Rainio kūrinių naujus vertimus į lietuvių kalbą. Eiliuotą pjesę "Pūsk, vėjeli" išvertė Kostas Korsakas. Ši pjesė įeina į Janio Rainio rinktinių kūrinių tomą, leidžiamą Lietuvos TSR Valstybinės grožinės literatūros leidyklos.

★

★ **Priešgaisrinė apsauga** suorganizuota Vilkaviškio apskr. Pilviškių valsč. "Šešupės" kolūkyje. Kolūkio gaisininkų komandą sudaro 18 žmonių.

V. Žemaitis

Lietuvių Kultūrinio Centro Rėmėjai

Sekami mūsų Kultūros Centro rėmėjai prisiuntė paskolų:

Tadas Kaškiaučius, Newark, N. J.	$500
Juozas Gailiūnas, Brooklyn, N. Y.	500
Kazys Blaizes, Greenlawn, N. Y.	100
Juozas ir Malvina Margaitis, Windsor, Conn.	100
LDS 106 kuopa, Oregon City, Ore.	25

Dabar namo pertaisymo reikalai stovi sekamai: Iki šiol viso sukelta $19,415. Dar reikia sukelti $15,585.

Namo pertaisymo reikalams iki šiol išleista $18,079. Dabar namo fonde yra viso $1,336.

Netrukus reikės sumokėti apie $10,000. Tai dar daug trūksta, kad trečią mokėjimą padengti.

Todėl prašome draugų šios įstaigos rėmėjų pasiskubinti su paskolomis.

Šeštadienį, lapkričio 26 d. įvyks visuotinas Lietuvių Namo Bendrovės šėrininkų suvažiavimas. Prašome prie šio suvažiavimo ruoštis, kad jis būtų skaitlingas. Reikia visiems, kurie tik gali, suvažiavime dalyvauti. O tie, kurie dėl tolumo ar kitų kliūčių negalės dalyvauti, lai jiems pasiųstas proxies išpildo ir Centran pasiunčia.

Namo Bendrovės reikalais rašydami adresuokite sekamai:

LITHUANIAN BUILDING CORPORATION, Inc.
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Ketverių Metų "Nuopelnai"

Spalių 24 sukako ketveri metai nuo įsikūrimo Tautų Sąjungos. Kada Sąjunga įsikūrė, tai daugelis tikėjosi, kad ji nuveiks didelius darbus, kad sustabdys karus, šalys nusiginkluos, visur ekonominė padėtis pagerės. Jau praslinko ketveri metai šios įstaigos darbuotės. Bet ką ji nuveikė per tą laikotarpį dėl pasaulinės taikos, dėl atstatymo karo sugriautų šalių, dėl pagerinimo abelno žmonių gyvenimo? Nieko. Per visus ketverius metus Amerika griežė pirma smuika, Anglija antra, o visų kitų šalių atstovai pagal tą muziką šoko ir muzikantams katutes plojo.

Didžiausias Tautų Sąjungos darbas buvo, tai kova prieš Sovietų Sąjungą ir kitas liaudiškas šalis. Ji bei jos paskirti organai labai daug plepėjo apie nusiginklavimą arba karinių jėgų sukontroliavimą, o tuo pačiu laiku susiorganizavo Atlanto paktas, kurį Amerika visais garais ginkluoja, prirengia naujam karui, naujoms skerdynėms. Ji neva rūpinasi, kad pasaulyje naujas karas neužsiliepsnotų, o tuo pačiu laiku, po jos nosimi, Washingtone generolai, admirolai ir kiti militaristai diskusuoja, kokiais kariniais pabūklais geriausia Sovietų Sąjungą užpulti, kur geriausia karines bazes įsteigti, kokiais orlaiviais geriausia atomines bombas mėtyti. Tautų Sąjunga kalba apie atominių bombų kontrolę, tuo pačiu laiku Amerika skiria naujus šimtus milionų dolerių gaminimui atominių bombų, rengia naujus fabrikus, kad daugiau ir greičiau tų bombų pridirbus. Tuo tarpu jau ir Anglija reikalauja, kad Amerika jai išduotų bombų gaminimo sekretą, nes ji pati nori pradėti gaminti. Francija sako, kad ir ji ne benkartas, bet legalis Trumano šeimos narys, todėl ir ji turi būt prileista prie atominių bombų gamybos ir ji nori dalį jų gauti.

O ką į tai atsako Tautų Sąjunga bei jos vyriausias organas Saugumo Komitetas? Sovietų Sąjungos atstovas Malikas Saugumo Komitete pasiūlė, kad visos atominės bombos būtų suskaitytos ir sunaikintos, ir kad jų dirbimas ir vartojimas būtų uždraustas, tai Amerikos, Anglijos ir kitų šalių atstovai nei kalbėti nenorėjo, tuojau atmetė Maliko pasiūlymą. Vadinasi, Tautų Sąjunga kalba apie nusiginklavimą, bet jeigu Amerika prigamino ir dar gamina atomines bombas, tai nieku būdu negalima jų nei sunaikinti, nei uždrausti jas vartoti. Kokiems tikslams pagamino, lai tokiems tikslams ir suvartoja. Tautų Sąjungai nei negalvoj, kad Washingtone, diskusuojant apsiginklavimą ir kitų šalių ginklavimą, buvo pastebėta, jog mėtant iš orlaivių atomines bombas bus labai daug išžudyta civilių, visai nekaltų žmonių, tai vienas generolų atsovė, kad naikinant dirbtuves, neišvengiamai bus išžudyti ir civiliai, nes to reikalauja karinė taktika. Mat, tą darys Amerika ir prieš Sovietų Sąjungą, tai lai daro.

Ir tie civiliai, kuriuos išžudys, militaristam ir kapitalistams nesvarbūs. Juk dirbtuvių distriktuose gyvena darbininkai ir jų nereikia gailėtis. Juo daugiau išžudys, tuo daugiau kapitalistai ramybės turės. Ir Tautų Sąjunga pilnai su tuo sutinka. Jeigu nesutiktų, tuomet bandytų kokius nors žingsnius daryti.

Buvęs JAV prezidentas Wilsonas įsteigė Tautų Lygą, paremtą savo keturiolika punktų. Ta Lyga, nieko nenuveikus, išnyko. Išrodo, kad ir Tautų Sąjunga susilauks to paties likimo, nes Washingtono ponai joje gaspadoriauja.

Kiek Tautų Sąjungą nuveikė bėgiu ketverių metų, tiek ji nuveiks ir ateityje. Barškės, kaip tuščia bačka prieš Sovietų Sąjungą ir kitas demokratines šalis, pakol galutinai subyrės.

V. Paukštys

IŠ UŽ "GELEŽINĖS UŽDANGOS"

Rašo Juodpėnietis

(Pabaiga)

piniguočiai ir kitoki siurbėlės, visą laiką mitę svetimu prakaitu? — J.). Kaip aš matau, čia daug geriau darbininkai gyvena, — niekur nematyti ubagų, visi apsiavę ir apsivilkę ir, rodosi, kad niekuomet čia nėra buvę skurdo. Visur eina dideli atstatymo darbai, visur remontuojama — daromi patogumai ir kitokios darbininkams lengvatos. Esu labai patenkintas, kad išvažiavau iš Brazilijos; čia daug geriau gyventi."

Tai štai, gerbiamieji, kaip rašo žmogus, išvažiavęs iš "laisvosios" Brazilijos, į "vergų" šalį. Antras, dar itin paminėtinas dalykas, tai štai kas. Minėtas asmuo, gyvendamas mūsų tarpe, nebuvo fabriko darbininkas — buvo prekybininkas ir, kiek mes žinome, neblogai vertėsi. Nežiūrint to, jis yra patenkintas ten esančia tvarka bei gyvenimo konstrukcija ir džiaugiasi toli būdamas nuo mūsiškių "demokratijų."

Antras, tą patį reikalą liečiantis ir ekonominę bei kultūrinę Sovietų darbininko būklę išaiškinantis dalykas, tai Sovietų laikraštininko I. Smirnovo straipsnis, atremiantis francūzų laikraščio "Le Monde" bendradarbio, Andre Pierre, užmetimus. Drg. Smirnovas savame straipsnyje, tarp kitko, sako:

"Sunku tikėti, kad tiek daug jėgų padedama bei laiko išeikvojama ir vien tik dėl to, kad įtikinti, jog Sovietų Sąjungoje pora batų brangiau kainuoja, kaip kituose, k a p i t a l istiniuose kraštuose; arba, kad Sovietų Sąjungoje sueikvojama daugiau darbo laiko dėl poros batų, negu kitose — pietinėse šalyse. Taip, ir mielai sutinkame, kad 1942 metais, kuome Sovietų Sąjunga buvo nuteriota iki Kaukazo, pora batų kainavo brangiau, kaip Amerikos Jungtinėse Valstijose, kurios nebuvo karo nuteriotos, dargi net nepaliestos. Ir jei dar šiandieną tokie batai brangiau kainuotų SSRS, kaip Amerikoje, tai tik parodytų, kad Sovietų Sąjunga, neturėjo tiek laimės, kaip kad Amerika, per daugelį metų laisvai batus bedirbdama."

Čia Smirnovas, štai ką nori pasakyti: Sovietų Sąjungai, gimusiai 1914-18 metų karo griuvėsiuose, ne pigūs batai ir kiti antraeiliai dalykai rūpėjo. Pirmoje vietoje, reikėjo atstatyti sunaikintas žemės ūkis, atremontuoti bei praplėsti sužalotą industriją, duonos ir kitų pirmaeilių reikmenų pasigaminti. Kaip tuom tarpu Amerikos Jungtinės Valstijos galėjo labai laisvai pigius batus ir kitus gyvenimo mažmožius gamintis. Juk Amerika nuo pat civilinio karo laikų jokių vidujinių sukrėtimų ar sunaikinimų nėra turėjusi, kaip tuom tarpu Sovietų Sąjunga jau kelintas kartas nuteriojama.

Kadangi tame pat laikraštyje tas pats komentatorius, paliečia ir kitus gyvenimo reikmenis, kaip, pavyzdžiui: duoną, pieną, bulves ir t.t., tai drg. Smirnovas tęsia:

"Nežiūrint į tai, kad kapitalistinėse šalyse darbininko ekonominė būklė yra skaitoma nuo to, kiek kilogramų duonos jis gali uždirbti per mėnesį (nusipirkti per mėnesį, arba 30 darbo dienų — J.), pas mus, Sovietų Sąjungoje, dalykai visai kiti, nes iš tikrųjų, argi tik su duona galima gyventi? Ar nebėra kitų svarbių gyvenimo reikmenų, kaip tai: apšvieta, senatvės bei ligos saugumas, jaunuomenės auklėjimas ir t.t.?

"Paimkime, kad ir duonos klausimą. Jau 1947 metų gruodžio mėn. — tuojaus po panaikinimo kortelių, Maskvoje, ruginės duonos kilogramas kainavo 3 rubliai, kaip tuom pačiu laiku vidutinis darbininko uždarbis buvo 1,000 rublių. Reiškia, Maskvos darbininkas, per mėnesį uždirbo 333 kilogramus duonos, kaip tuom tarpu Paryžiaus darbininkas, gaudamas vidutiniškai 10,000 frankų, uždirbo 286 kilogramus — po 35 frankus kilogr. Paimkime butus. Kaip kiekvienoje kapitalistinėje šalyje, taip ir Amerik. Jungtinėse Val., darbininkas turi atiduoti 30 proc. viso savo mėnesinio uždarbio vien tik už butą (Brazilijoje, šiuo laiku, butui iš dviejų kambarių, virtuvės ir vonios kambario reikia mokėti nuo 1,000 iki 2,000 kruzeirų, kaip tuom tarpu vidutinis darbininkų mėnesinis uždarbis — nuo 1,000 iki 1,500 kruzeirų. Paprasčiausiam vienam kambariui, priemiestyje, mokama nuo 400 iki 600 kruzeirų. O kur kitos gyvenimo reikmenys? Tad pagalvokite, kaip gyvena braziliškoje "laisvoje demokratijoje" darbininkai? — J.), kaip tuom tarpu Sovietų Sąjungoje vidutiniškai mokama 5 proc. nuo visos algos už butą.

"Nežiūrint į tai, kad per praeitąjį karą Sovietų Sąjunga turėjo sekančius nuostolius: 1,710 sugriautų miestų, 70,000 kaimų, 6 milijonai gyvenamų namų, 98,000 kolchozų, 1,876 sovchozų, 31,000 fabrikų bei industrinių įmonių, 2,890 mašinų ir traktorių stočių, 65,000 kilometrų geležinkelių, 4,100 stočių, 36,000 pašto-telegrafo įstaigų, 40,000 ligoninių, 43,000 viešųjų liaudies bibliotekų, 84,000 mokyklų bei kitokių mokslo institutų. Išvežta arba užmušta 7 milijonai arklių, 37 milijonai raguočių, 27 milijonai avių, 110 milijonų naminių paukščių, apie 25 milijonus gyventojų, likusių visai be pastogės; šiandien Sovietų Sąjunga prisikelia iš griuvėsių. Jau pralenktas prieškarinis lygis ir, tiek miestų, tiek kaimų darbininkai gyvena laisvai, be jokių materialinių rūpesčių."

Nesistengsime įtikinti gerbiamą skaitytoją, kad jau ten nebepasitaiko vieno kito asmens nukrypimų, arba nebėra visai šalyje jokių trūkumų. Visur jų yra ir bus tol, kol žmogus gyvens pasaulyje. Tik turime pripažinti tą, kad ten su tais trūkumais bei nukrypimais daug labiau ir griežčiau kovojama, kaip kad kapitalistiniuose kraštuose; auklėjama jaunoji karta ir siekiama to, kad kuo mažiausiai tų trūkumų padarius, kad kuo sparčiau ir teisingiau pasiekus aukščiausio kultūrinio ir ekonominio laipsnio, kad kuo mažiau triūso padėjus ir kuo daugiau naudos turėjus. Visi gerai žinome, kaip ten branginamas liaudies turtas, kaip tuom pačiu tarpu kapitalistinėse šalyse jis yra bereikalingai eikvojamas bei naikinamas. Paimkime Braziliją. Čia kiekvienos dienos spaudoje matome: "Iš valstybinio banko išeikvota milijonai kruzeirų," "Be žinios dingo tiek tai milijonų kruzeirų iš profesinės sąjungos kasos," "Didžiausia vagystė tokių tai valdininkų, tokioje tai finansinėje operacijoje." Šimtai tokių ir panašių dienos įvykių užpildo laikraščių lapus. Bet ar yra baudžiami tie liaudies turto eikvotojai? Kaip be žinios pradingsta liaudies turtas, taip be žinios baigiasi ir tos, taip smarkiai pradėtos, bylos. Visai kitaip ten yra su visuomenės turto vagimis. Kas visuomenės, tas šventa. Riestai karosi 'kravčenkam' bei kitokiems liaudies ekonomijos eikvotojams. Gal ir ne veltui taip bijo tos naujo gyvenimo santvarkos buvusieji "laisvo gyvenimo" kapitalistinių sistemų valdininkėliai ir kitoki šmugelninkai.

Aišku, per taip trumpą (palyginant su žmonijos istorija) laiką, per 32 metu negalima visiškai pakeisti visos liaudies psichologiją. Kad pasiekus aukščiausio socialistinio laipsnio, kad sukūrus komunistinę gyvenimo sistema, turi prabėgti tam tikras ir nemažas laikas. Bet, kad Sovietinėj gyvenimo sistemoj dirbančiajai liaudžiai daug geresnis bei ramesnis gyvenimas, tai tą užginčyti niekas neįstengs. Neveltui taip bijo kapitalistinis luomas, neveltui dedamos visos pastangos, kad sugriovus ten statomą laisvės įstaigos rūmą.

Daugelis gal pasakys: Kapitalistinėse šalyse taipgi yra daroma šiokia tokia pažanga, gerinamos darbo bei darbininkų sąlygos, vienur kitur įsteigiama jų vaikams darželiai, kai kur pravedama nelaiminguose atsitikimuose bei senatvės apdrauda ir t.t.

Taip, kai kur taip jau yra daroma — kai kur... Bet... Ar tai taip daroma, kad palengvinus darbininkų gyvenimo sąlygas bei atjautus jų nepavydėtinam būviui; ar tam, kad jie yra priverčiami tai daryti? Kai praeitame kare buvo kalbama ir laukiama atidarant antrojo fronto, Stalinas, laikraštininkų užklaustas, atsakė: "Antrasis frontas bus atidarytas, tai mūsų sąjungininkų (kokie jie dabar sąjungininkai — J.) interesai." Ir nei kiek neapsirikdami pasakysime, kad jei šiandieną kai kuriose kapitalistinėse šalyse yra kas nors daroma ar darbininkų būvis gerinamas, tai tik per dideles kovas, per nepaliaujamus reikalavimus — ne tam, kad nori, bet tam, kad reikia. Jei industrijoje yra statomos naujos ir moderniškos mašinos, tai tam, kad padidinus darbo našumą ir sumažinus darbininkų skaičių; jei sveikatos srityje yra kovojama su nekuriomis smarkiai išsiplėtusiomis ligomis (ypač, atogrąžų kraštuose), tai tam, kad sergąs ir silpnas darbininkas veik jokios produkcijos neduoda. Jei šiandieną yra skiriamos milžiniškos pinigų sumos kai kurioms pasaulio šalims, tai ne tam, kad ten yra duonos ir kitų principalinių gyvybei palaikyti priemonių trūkumas, bet tam, kad apginklavus jas, kad atsilaikius prieš artėjančią audrą, kuri nubaigs šluoti nuo žemės paviršiaus visus išnaudotojus ir jų "gyvenimo sistemas."

Visai kitaip darosi "už geležinės uždangos." Ten dedamos visos pastangos, visi moderniškiausi technikos būdai, kad tik labiau palengvinus žmogui kovoti už gyvenimą su gamta ir kitomis susidarančiomis kliūtimis. Kur mokslas statomas pirmoje vietoje, kur steigiamos vis naujos ir naujos mokyklos, kur žmogaus gerbūvis diena po dienos gerinamas, ten negali būti vergų nei priespaudos. Juo žmogus daugiau supranta, tuo daugiau jis reikalauja. Ir jei dar iki šiandien nepasiekė galutinai pasiekti to laipsnio, tai dėka pasaulio imperialistams ir kitokiems provokatoriams, kurie neleidžia laisvai žengti prie šviesaus ir laisvo gyvenimo.

Brazilija.

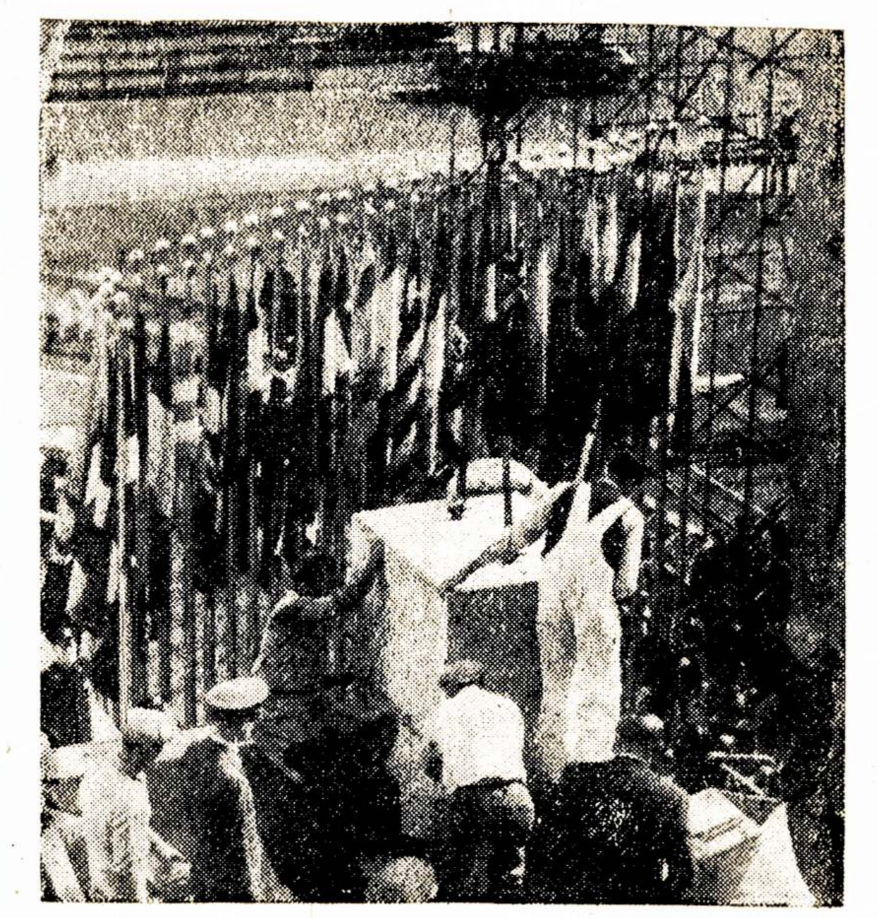

Darbininkams nuleidžiant kertinį akmenį pirmojo pastato būsiantiems UN namams, New Yorke, UN generalis sekretorius Trygve Lie su sidabriniu kastuvėliu uždeda cemento. Iškilmėse dalyvavo 59 valstybių diplomatai ir atstovai, tarpe tų ir mūsų šalies aukštieji pareigūnai.

Hartfordiečiai Padėjo Laisvei Persikelti Naujon Vieton

Lapkričio 6 dieną Brooklyno aktoriai, vadovaujami Jono Valenčio, vaidino Hartforde dramą "Mūsų Gyvenimo Žaizdos." Veikalas buvo suvaidintas dienraščio Laisvės 30 metų sukakties atžymėjimo proga.

Publikos buvo daug. Parengimą ruošė Lietuvių Moterų Klubas.

Draugė L. Žemaitienė pasiūlė, kad šia pačia proga gal būtų gerai, jei publika būtų paprašyta sudėti kiek tiek paramos Laisvei persikelti iš senos vietos į naują.

Vakaro pirmininkė Ona Šilkienė tuomet pakvietė Evą Mizarienę tarpaktyj tarti keletą žodžių apie Laisvę. Kalbėtoja nurodė dienraščio reikšmę ir paprašė, kurie išgali, sumesti keletą dolerių perkėlimui dienraščio mašinų. Sudėta $65.18.

Aukojo sekami asmenys:

M. Bernotienė	$2.00
Aggie Bučionienė	2.00
J. Ramoška	2.00
Ch. Akstinas	2.00
Mr. ir Mrs. Johnson . . .	2.00
J. ir M. Margaičiai . . .	2.00
Valinčių Šeima (iš Pittston, Pa.)	2.00

Po $1: V. Kazlau, A. Grigaitienė, A. Rudzinskienė, M. Nikžentaitienė, M. Sabaliauskienė, J. Kanopa, A. Latvėnai, O. Baranauskaitė, A. Kiškiūnas, M. Valavičius, J. Kazlauskas, F. Ramanauskas, A. Raymon, M. Kazlauskas, M. Raulinaitis, A. Čekas, M. Ramoškienė, J. Lukštas, Žvingilas, Visockis, Bučas, Mažionis, A. Mažionis, O. Lemežienė, Šaliūnas, Žukas, Juška, J. Beržinis, Joe Barkauskas, Jeva Malinauskienė, Laurišaitis (ar Sauriušaitis), Mr. ir Mrs. Seliokas, Mr. ir Mrs. Naktinis, Vasil, M. Švilpa, B. Muleranka, J. Abavičius, J. Bujavičius.

Po 50c.: Segawich, Matulevičius, Yurk, P. Miller, J. Masiliauskas, A. Šimauskis, H. Urbonienė, J. Skirka.

Kiti aukojo smulkesnėmis sumomis. Viso sudėta $65.18.

Ant greitųjų užrašinėjant aukotojų vardus ir pavardes, užrašytojai nesuspėjo pažymėti, iš kur aukojusieji pareina: buvo parengime, mat, ir ne iš Hartfordo žmonių; taipgi kai kurie užrašytojai nesuspėjo užrašyti nei pirmųjų vardų inicialų.

Gal pasitaikys kai kur pavardėse netikslumų: užrašinėtojai prašo už tai jiems dovanoti, nes jie skubiai užrašinėjo, norėdami sutaupyti brangų laiką.

Dienraštis Laisvė taria nuoširdžią padėką visiems aukotojams, taipgi tiems, kurie užrašinėjo ir rinko aukas! Hartfordiečių gražus pavyzdys nebus pamirštas.

DIDĖJA FABRIKO PAJĖGUMAS

KLAIPĖDA, rugs. 14 d. — Bajorų "Laisvės" tekstilės fabriko kolektyvas Spalio socialistinės revoliucijos XXXII metinių garbei įsipareigojo pastatyti naują fabriko korpą. Kolektyvo jėgomis paruošta visa reikalinga statybinė medžiaga ir pradėti statybos darbai. Neužilgo iš broliškų tarybinių respublikų bus gautas didelis skaičius staklių ir kitų įrengimų.

KAS PER VIENAS KAZYS ŠKIRPA?

Rašo R. žemaitis

Tarp tų lietuvių tautos išdavikų, kurie dar prieš vokiškiesiems fašistams užpuolus Lietuvą, nuėjo tarnauti Hitleriui, pulkininkas Kazys Škirpa užėmė ypatingą vietą. Jo ilgametis šnipo ir išdavimo stažas įgalino jį dar 1940 metų pabaigoje tapti hitlerinių pastumdėlių gaujos, pasivadinusios "Lietuvos aktyvistų frontu", vyriausiuoju "vadu."

Buvęs liaudininkas Škirpa po 1926 metų fašistinio perversmo Lietuvoje lengvai perdažė savo kailį, tapęs budelio Plechavičiaus iškepto "tautos vado" batlaižiu. Smetona naująjį savo garbintoją paskyrė į aukštą diplomatinį postą— pradžioje Lietuvos karo attaše, o vėliau ambasadorium Berlyne. Tokiam darbui Škirpa turėjo ypatingą privalumą: jis dar nuo "demokratinių" laikų turėjo ryšių su vokiečių karine žvalgyba.

Hitlerio atėjimą į valdžią Škirpa entuziastingai sveikino. Ambasadorius tapo dažnu svečiu ne tik Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje, bet ir gestapo vadų kabinetuose.

Už Berlyne "uždirbtus" pinigus Škirpa pasistatė Kaune namus, su kuriais prabangiškumo atžvilgiu galėjo konkuruoti tik kunigo-milijonieriaus Vailokaičio rūmai.

Tiek Kaune, tiek ir Berlyne Škirpa buvo plačiai žinomas, kaip Hitlerio agentas.

Lietuvos liaudies pergalė istorinėmis 1940 m. birželio-liepos dienomis staiga padarė galą Škirpos diplomatinei karjerai: Lietuva nustojo buvusi melžiama karve fašistiniams "diplomatams." Tačiau buvęs ambasadorius greit galėjo pasiguosti: ir Ribentropas, ir Himleris užtikrino Škirpą, kad jo patarnavimai dar galės būti naudingi.

Kai lietuvių tautos išmestieji į istorijos šiukšlyną buržuazijos politiniai samdiniai, po Tarybų valdžios laimėjimo Lietuvoje, susivienijo gestapo prieglobstyje, lietuviškieji hitlerininkai Škirpą išrinko savo gauleiteriu. Senas hitlerinis šnipas buvo ideali figūra vadovauti "aktyvistų frontui," sutelkusiam įvairaus plauko tautos išdavikus, kuriems Hitleris buvo malonesnis už savo liaudį. Nuo to laiko Škirpa, kaip "aktyvistų fronto vadas," iš Vokietijos vadovavo šnipinėjimo darbui Lietuvoje ir buvo lietuvių tautos išgamų atstovas prie hitlerinės vyriausybės ir vokiečių kariuomenės štabo. Taip senasis šnipas galutinai įteisino savo profesiją.

Dar 1941 m. sausio 25 d. Škirpa įteikė hitlerinės kariuomenės štabui memorandumą su smulkiu planu organizuoti Lietuvoje iš padugnių gaivalų "penktąją kolona," kuri turėjo padėti hitlerinei kariuomenei okupuoti kraštą. Šis Škirpos planas numatė visų jo "aktyvistų" pagalbos hitleriniams budeliams smulkmenas. 1941 m. birželio 19 d., t. y. pačiose hitlerinės Vokietijos klastingo puolimo prieš Tarybų Sąjungą išvakarėse, Škirpa įteikė naują memorandumą Ribentropui, kuriame vėl nurodė į visišką "aktyvistų fronto" pasirengimą padėti hitlerinei kariuomenei jos grobikiškame žygyje per Lietuvą.

Apie šiuos niekšiškus išdavikiškus memorandumus pats Škirpa atvirai rašo savo atsiminimuose, paskelbtuose po karo lietuviškųjų fašistų spaudoje.

Hitlerininkams okupavus Lietuvą, Škirpa liko Berlyne. Kodėl hitlerininkai neleido jam grįžti į Lietuvą? Dėl to, kad Škirpa jiems jau buvo atlikęs pagrindinį darbą, suorganizavęs diversantų gaujas, kurios padėjo vokiečiams okupuoti Lietuvą. Škirpa norėjo tapti Lietuvos gauleiteriu, bet hitlerininkai nenorėjo lietuviškų gauleiterių net iš tokių jiems atsidavusių išdavikų, kaip Škirpa, tarpo. "Mūsų uždavinys, — rašė Himleris 1941 m., — yra ne germanizuoti Rytus senąja prasme, t. y. čia gyvenantiems žmonėms primesti vokiečių kalbą ir vokiškus įstatymus, bet rūpintis, kad Rytuose gyventų tik žmonės, kurie yra tikrai vokiško, germaniško kraujo." Škirpa tapo lietuviškų hitleninku, bet jis negalėjo įsigyti "tikrai vokiško germaniško kraujo." Jis svajojo tapti Hitlerio satrapu Lietuvoje, bet Hitleris siekė iš viso paversti Lietuvą grynai vokiška provincija. Štai kodėl pretendentas į lietuviškus kvislingus nesusilaukė savo pretenzijų patenkinimo.

Neįstengęs gauti gauleiterio vietos Lietuvoje, Škirpa vis dėlto nenusiminė. Jis ir toliau rodė šunišką ištikimybę savo šeimininkams, ieškodamas naujų progų jiems pasitarnauti. Škirpos nurodymu, jo bendrininkai Lietuvoje 1943 m. iškėlė okupantams pasiūlymą sukurti "lietuvių rinktinę," kuri kautųsi grobikiškos hitlerinės kariuomenės gretose. 1944 m. vasario 5 d. Škirpa pats įteikė hitlerinei vyriausybei Berlyne ilgą memorandumą, kuriame pasiūlė lietuvišką patrankų mėsą nacistiniams budeliams.

Karinis nusikaltėlis Škirpa, galvodamas, kad paspruk\u0119s į Airiją, jis jau išvengs teisingo atpildo už jo niekšišką tarnavimą hitlerininkams, labai klysta. Jo nusikaltimai neužmiršti, ir už juos nebus dovanota.

"Tėvynės Balsas."

PAŠALPOS DAUGIAVAIKĖMS MOTINOMS

ŠVENČIONYS, rugs. 14 d.— Motina-didvyrė Veronika Mačiulienė, gyvenanti Ignalinoje, šiomis dienomis gavo iš valstybės vienkartinę 2,500 rublių pašalpą gimus 13 vaikui. Nuo 1945 metų iki šių metų rugpiūčio mėnesio Veronikai Mačiulienei išmokėta daugiau kaip 25.000 rublių valstybinių pašalpų.

Daugiavaikė Emilija Kodenienė, gyvenanti Melagėnų valsčiaus Metenų kaime, turi 11 vaikų. Ji gavo daugiau kaip 21,000 rublių iš valstybės vaikams auklėti.

Pokariniu laikotarpiu apskrities daugiavaikėms ir vienišoms motinoms išmokėta daugiau kaip 7 milijonai rublių valstybinių pašalpų.

ROJUS MIZARA

Kelias į Laimę

11-3-49 APYSAKA -6-

(Tąsa)

Nusigando ji, persižegnojo ir skubiai valė nuo stalo duonos trupinius.

— Koks Jurgis, mama? — teiravausi.

— Tavo dėdė Jurgis, — iš Amerikos!...

Aš pūoluosi prie lango, bet motina mane atstūmė. Ji nusigandusi, pikta, net pabalusi!

Kai dėdė Jurgis išvyko Amerikon, aš buvau dar mažytis ir jo neatsiminiau. Mano tėvas išleido jį Amerikon su viltimi, kad jis iš ten niekad nesugrįš, kad žemės nereikėtų skelti į dvi dali. Man motina buvo sakiusi, jog mano tėvukas, kuris mirė, kai aš dar nebuvau gimęs, reikalaute reikalavo, kad Jurgis būtų išleistas Amerikon ir kad žemė liktų mano tėvui ir jo vaikams. Džiaugėsi mano tėvai, kai nuo dėdės Jurgio negavo jokios žinios per keleris metus, ramindamiesi, būk jo gyvo nebėra.

Trys mano vyresnieji broliukai mirė dar maži būdami, todėl visa tėvų viltis buvo manyje: Mykoliukas valdys čielą žemę!

Įėjęs vidun, dėdė Jurgis pagarbino Dievą ir, daugiau nieko nesakęs, — sėdosi suolan. Atsisėdęs, apsidairė ir sunkiai atsiduso. Aš stovėjau kitoje pirkios pusėje, prie lovos, stebėjau dėdę ir tylėjau, nežinodamas, kas bus toliau. Motina stovėjo prie krosnies ir braukė prijuoste veidą, matyt, galvodama, kas jai tenka daryti, nuo ko pradėti. Tylėjimo ledą, tačiau, pralaužė dėdė Jurgis:

— Na, tai džiaugėtės, kad manęs gyvo nebėra ir jums teko mano dalis, — va, šitam bambliui (rodydamas į mane pirštu). Šiūr, džiaugėtės! Bet jūs patys, gadem, pirmiau su šventu Petru sąskaitas suvesite! Vieno jau nebėra. O aš gyvenu ir gyvensiu ir jūs man nieko nepadarysite!

Jis kalbėjo lėtai ir, atrodė, apgalvotai. Veikiausiai jis buvo iš anksto nusitaręs, kaip motiną ir mane pasveikinti ir pakankinti. Jo balsas buvo lyg ir prikimęs, biskelį lyg girgždantis ir net spiegiantis, garsus, — lengvai buvo girdimas gatvėje. Nosis jo buvo panaši į mano tėvo, bet veidas pailgesnis, ūsai tamsesni, susūkioti, ne plikas, — tiesa, jis buvo už tėvą jaunesnis. Lūpos buvo plonutės. Dėdės balta apykaklė žibėjo, — atrodė lyg nudailinto kaulo; juosvas kaklaraištis buvo nusidriekęs ant krūtinės, o skersai liemenę žibėjo laikrodėlio retėžėlis, gal auksinis. Ir dėdė, tarytum pasididžiuodamas, išsitraukė laikrodėlį iš liemenės kišenės, stebėjo jį, it sakydamas: "Žiūrėkit, jūs, durniai, ką aš turiu!"

Motina pradėjo verkti ir bandė kai ką pasakyti, bet dėdė Jurgis įsikišo:

— Jūs prašėte Dievo, kad mane anglis užgriūtų, kad aš neišeičiau iš angliakasyklos. Net ir šis smulkus kirminas (rodydamas į mane) kalbėjo poterius tam tikslui! Ai bečiu, prašėte! Aš viską žinau! Man pranešė geri žmonės. Aš už tai jums nedovanosiu! Nedovanosiu!... — Ir jis smarkiai sutrenkė kūda, bet balta savo kumštimi į stalą.

— Aš Dievo neprašiau, ne, mielas Jurguti. Tai melas! — teisinosi motina. — Piktų žmonių liežuviai.

— Prašėte, gadem, prašėte! — šaltai atkirto dėdė.

Motina puolėsi prie dėdės, grobė jo ranką ir bučiavo jon, maldaudama nusiraminti, nepykti. Man pasidarė liūdna, gaila motinos. Ir aš tuomet pradėjau verkti, kodėl mirė tėvas. Jei jis būtų gyvas, taip nebūtų atsitikę.

Dėdė buvo teisus: mano motina meldėsi, kad jis negrįžtų iš Amerikos, kad jis ten mirtų. Mano motina buvo labai pamaldi moteriškė ir kiekvieną savo nuomonę ir troškimą ji pasakė per maldas.

Atsimenu, vieną gegužės mėnesį pas mūsų kaimyną buvo suruoštos gegužinės pamaldos — vakarais susirinkdavo kaimiečiai poteriauti ir prašyti panos Marijos, kad ji suteiktų žmonėms sveikatos ir derlingą vasarą. Atsimenu, motina keletą kartų, baigusi poterius, sukalbėdavo specialę maldelę ir jon įterpdavo žodžius "kad Jurgis negrįžtų iš anglies kasyklos ir Amerikos." Jos maldos ir poteriai visuomet buvo kalbami pusbalsiai, — kiekvienas, kas norėjo, galėjo girdėti. Tad kai kurie mūsų priešai, matyt, buvo parašę dėdei Jurgiui Amerikon, gal perdėdami, išpūsdami tikruosius faktus. Būdamas Amerikoje, dėdė griežė prieš mano tėvus dantį, žadėjo sugrįžti ir jiems atkeršyti. Kai tik jis sužinojo, jog mano tėvas mirė, tuojau, nieko nelaukęs, skubėjo Lietuvon, ir štai to pasėka!

Tuo sykiu trobon įėjo bernas ir dėdė, matyt, susigėdinęs, atlėžo, pradėjo kalbėti žmoniškiau.

— Mykoliuk, ko tu stovi, kaip sugautas, eik pabučiuok dėdei Jurgiui rankon, — pasisveikink, — linksmesniu tonu kalbėjo motina.

Kai aš pabučiavau Jurgiui rankon, jis, išsitraukęs iš kišenės pusrublį, tarė:

— Koks tu didelis, Maiki. Augi, kaip ant mielių. Še pinigas, nusipirk baronką, tu, gadem, bambliuk!... Dabar aš matau, kad jūs visi prašėte Dievo, idant aš negrįščiau, kad mane anglis užgriūtų. Bet Dievas jūs nepaklausė, jis buvo mano pusėje, ir dėl to aš grįžau!

Motina iškepė kiaušinienės su lašiniais ir mes visi valgėme, klausydamiesi įdomių dėdės pasakojimų apie Ameriką, kelionę skersai Atlantą, apie jo ilgesį ir norą grįžti gimtąjin kraštan.

Užkandę, dėdė, bernas ir aš sėdomės į vežimą ir pasileidom į Kurlius parsivežti paliktų ten dėdės Jurgio daiktų.

— Nemanykite, kad aš grįšiu tuščiomis, — nusišypsojo dėdė. — Nupirksiu bačką alaus, degtinės, na, ir pyragų. Turėsime balių, gademit!

Susirinko kaimynai, pradėjo gerti ir valgyti, ir gilaus pavydo akimis stebėti tarp jų esantį Jurgį Kilpą, prieš keletis metus buvusį tokį, kaip jie, o šiandien — poniškai apsirėdžiusį, su žvilgančia kieta apykakle, remiančia smakra, su laikrodžiu. O kas tuose dviejuose čemodanuose! Dar daugiau: kas jo kišenėje! Sugrįžo jis, rado žemę, savo dalią, kaip paliko, ir dabar galės poniškai gyventi. O jie!...

Išgėrę, įsidrąsinę kaimynai klausinėja dėdę, kaip atsitiko su jo koja, kodėl jis šlubuoja, kodėl ji pritraukta?

— Kasykloje, — aiškina jis. — Kasykloje tas velnias mulas, traukdamas anglies vežimėlį, kaip ten pasisuko, virto, aš buvau arti jo, — jis man ant kojos, na, ir nulaužė, tas, biasteris!...

Pyksta dėdė ant mulo, jį garsiai keikia amerikoniškais žodžiais, kurių mes nesuprantame.

— Kas yra mulas?

— Mulas? Nei arklys nei asilas, — turbūt paties velnio sutvertas. Labai durnas. Giliai žemėje, kasykloje juo anglį vežioja. Lietuvoje tokių nėra ir būtų gerai, kad jų niekad čia neatsirastų!

Mes klausomės pasakojimų išsižioję.

— Bet už kojos nulaužimą man sumokėjo, — išdidžiai aiškina dėdė. — Šiur, sumokėjo!

Jį nuvežė ligoninėn, ten išlaikė keletą savaičių, nemokamai apgydė, ir kompanija jam dar davė vieną šimtą dolerių!...

Šimtas dolerių — pas mus du šimtai rublių. Kiek pinigo! Kaimynai trauko pečius, kalbasi. Kiek pas mus žmonių susižeidžia, — nieks jiems nei kapeikos už tai neduoda. O ten! Tai Amerika!

Norėdamas parodyti, kad nulaužta koja dėdei nekliudo niekame, jis, jau išgėręs, užkomanduoja Griniuką užtraukti armoniką. Dėdė pasigrobia kaimynų dukterį ir pradeda šokti, suktis — tik dunda žemė! Kaimynai stebi ir juokiasi. "Iš tikrųjų, jis sukasi, kaip viesulas!..."

Kodėl gi jis iš Amerikos grįžo?

— Todėl, kad ten perdaug bedievių, cicilistų. Jie drasko žmonėms akis; penktadieniais mėsą ėda; gavėnios neužlaiko; Dievą paneigia.

Pirmą kartą savo gyvenime apie socialistus išgirdau iš dėdės lūpų ir man po to labai rūpėjo jų nors vieną pamatyti.

— Tai Amerikoje, sakot, anglį kasėte? — tarytum netikėdamas tuo, ką anksčiau dėdė pasakojo, klausė vienas.

— Taip, kasiau anglį. Buvau mainierio bodė. Giliai, giliai žemėje po Šenadorio miestu, kur saulės spindulys nepasiekia, vėjas neužpučia, dienos šviesos nėra. Kai kurie čia prašė Dievo, kad mane anglis užgriūtų, kad aš iš ten neišeičiau, kad nesugrįžčiau Lietuvon, kad jiems mano žemės dalis tektų. Žinau!...

Jis pradėjo pykti ir rėkaloti labiau negu kai tik ką įėjo į trobą, sugrįžęs. Jis šėlo, bet kiekvienam buvo aišku, kad jis jau girtas, rėkė vis žiūrėdamas tai į motiną tai į mane.

Motina ir vėl pradėjo verkti, nebežinodama, kaip teisintis. Kaimynai ramino ją, sakydami: "Ne tave jis turi galvoje, ne tave," bet visi žinojo, kad ją ir visi širdyje pritarė dėdei Jurgiui.

Pobuvėlis pasibaigė, nes jau nebuvo ko gerti. Kaimynai vyko namo ir mes rengėmės gulti.

Ilgai aš negalėjau užmigti, vis galvojau, kas bus? Man atrodė, jog atvertėme naują buities lapą, iš kurio teks mums iš naujo mokytis gyventi.

Girdėjau motinos atsidusėjimus ir jautrius dejavimus, — buvo aišku, kad ir ji nemiega ir ją labiau negu mane ėda tie patys rūpesčiai ir klausimas: kas bus?

(Bus daugiau)

Detroitietis Lou Gardner su savo šuneliu, laimėjusiu pirmą prizą mėgėjų trauktų paveikslų konteste nacijonalės šunų savaitės proga (įdomu, kuomet mūsų šalies benamiai, bedarbiai ir beduoniai žmonės gaus jų pagarbai ir gerovei skirtą savaitę?).

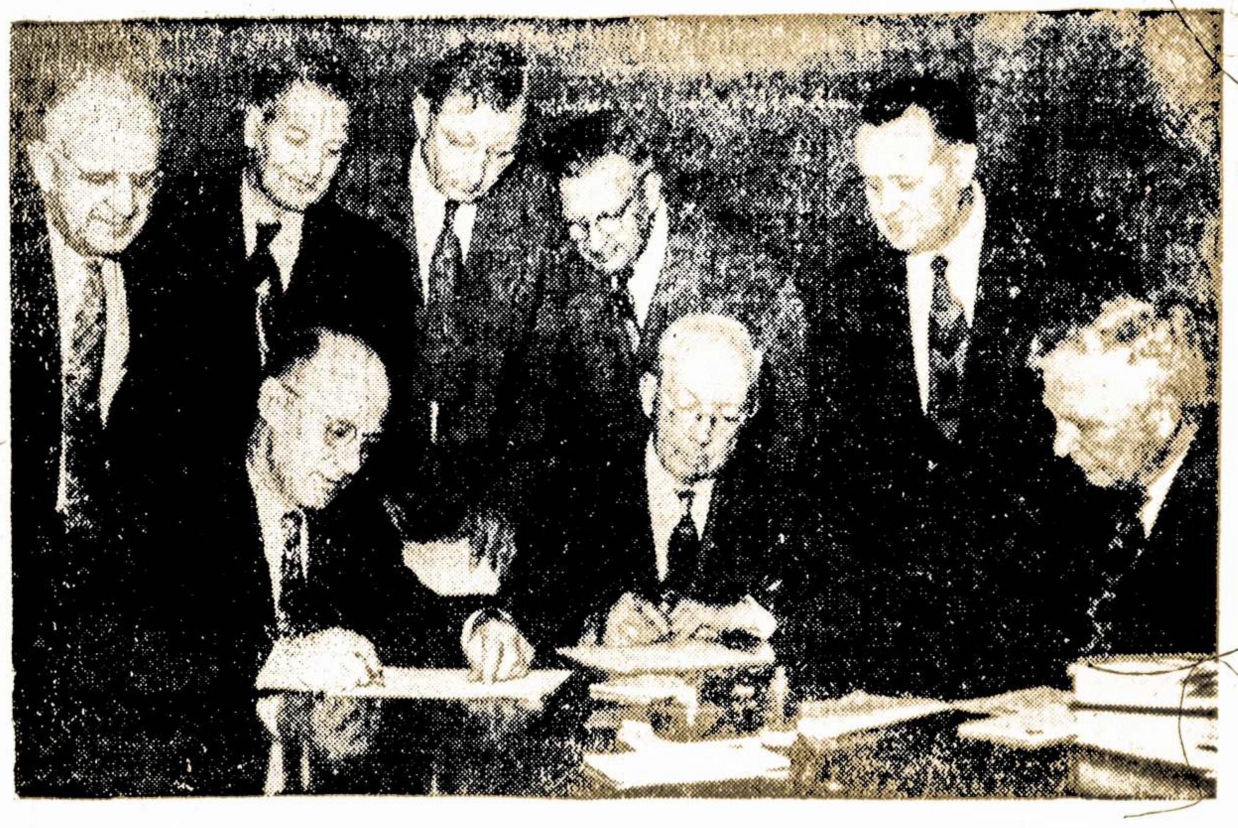

Po 44 dienų streiko keturių gelžkeliečių brolijų ir Missouri Pacific Railroad firmos atstovai pasirašo sutartį. Iš kairės sėdi: Roy E. Davidson, atstovaująs 4 brolijas; Guy A. Thompson ir Paul J. Neff, firmos viršininkai. Stovintieji: J. H. Rogers, L. V. Laverty, E. B. Boggs, Frank Aldrich, J. H. McDonald, visi unijų atstovai. Atstovaujamos unijos yra Brotherhood of Locomotive Engineers, Brotherhood of Locomotive Firemen & Enginmen, Brotherhood of Railroad Trainmen (visos nepriklausomos), ir Order of Railway Conductors, AFL.

Sklandus, Gražus "L" Koncertas

Metinis "Laisvės" dienraščio koncertas Bruklino priemiesty, **Richmond Hill, 110 st. & Atlantic ave.,** buvo gražiai apvalus, įspūdingas. Skambiai jis pažymėjo "Laisvės" dienraščio 30 metų sukaktį. Ir ilgai jis aidės publikos vaizduotėj ir širdy. Įvyko 1949 m. spalių 30 d.

Didžioji Lietuvių Centro auditorija pilnutėlė rinktinės publikos. Pasieniais stoviniuoja ir stačiukų būreliai. Kai dėl Bruklino, tai koncertas pasivėlino labai menkai—tik kokiuo pusvalandžiu, o paprastai pasivėlindavo ir visa valanda ir dar daugiau.

Žinoma, vietinis Aido choras padarė pradžią. Jurgis Kazokevičius, choro mokytojas, diriguoja, Silvija Pužauskaitė lydi pianu. Pat pirma J. V. himnas ir Lietuvos himnas. O toliau aidėjo maloniai melodingos S. Šimkaus "Vienas žodis ne šneka," M. Brazausko "Tykus, tykus vakarėlis" ir dar priedui "Pasakyk, mergele, pasakyk jaunoji."

Kaip ir paprastai, brukliniškis Aidas atsirekomendavo gražiai, nors choro sąstatas ir nebuvo pilnas. Nesimatė keleto įžymių asmenybių, kurių skardūs balsai būtų dar labiau prisidėję prie Aido garbės ir gero vardo.

Kaip ir buvo galima laukti, triumfo liaurus nusinešė tos dvi čikagiškės lakštingalos — Agotėlė Kenstavičienė ir Kastutė Abekienė. Šaunios duetistės, malonios klausyt ir malonios žiūrėt. Jųdviejų balsai, kaip skudučiai, suderinti. Liejasi sau švelniai, lengvai, naturaliai, lyg kad savaime, be pastangų, be akrobatikos.

Ir gausiai jos liejo skambiuosius akordus iš savo skalsaus repertuaro. Gražiai akompanuojamos mūsų įgudusios muzikės B. Šalinytės-Sukackienės, duetistės padainavo iš eilės bent keturias dainas: "Jau aukštai pakilo mėnulis," "Vasaroj," "Tris dienas, tris naktis," ir "Jaunystės atminimai."

Nėr ko ir minėt: aplodismentai skardėjo ir skardėjo. Gėlių puokštės padabino šauniąsias duetistes. Tai publikos sentimento pareiškimas.

Išsirikiuoja Aido vyrų choras. Skardžiabalsiai trubadurai, žvalieji grenadieriai. Pianu juos veda S. Pužauskaitė. Sudrožė mūs šaunieji pusbernėliai bent keturias dainas: "Mes razbaininkėliai," "Tegyvuoja meilė," Šimkaus "Šaltyšius" ir "Krata." Sudrožė vyriškai. Gėdos Bruklinui nepadarė.

Jaunučiutė, bet jau sodriai pražydusi smuikininkė Dora Čiuberkytė. Jos nepaprastą muzikinį gabumą gavom jau pirma pastebėt, toj pačioj auditorijoj, praėjusį pavasarį. Kuklutė, mandagutė mergaitė — o kokį ji turi talentą!

Savo mokytojos pianu lydima, jaunuolėlė smuikininkė išpildė net tris sudėtingas klasikines kompozicijas: Tartini-Kreislerio "Fugą," Votampo "Fantasia appassionata" ir dar vieną tokią. Ką gi ir sakyt! Visa didžiulė publika sukluso ir klausė, muzikos sužavėta. Solistę apdovanojo gyvų gėlių puokšte—ir skardžiais, nuoširdžiais aplodismentais.

Vladimirą Dylovą jau pirmiau girdėjo mūsų brukliniškė publika. Storabalsis bosas. Balsas jo stiprus, lankstus, gražiai išlavintas. Puikiai perduoda vidinę dainos nuotaiką. Dainuoja netik gerkle, bet ir širdžiai ir protu—gyvai, perjaustai, artistiškai. B. Šalinytei lydint pianu, Dylovas išpildė aną garsiąją ariją iš operos "Sadko": "Variagų svečio dainą" —ir kovingąją dainą iš operetės "Volga, Volga." Tikrai, yr ko paklausyt ir pasigrožėt.

Vietoj pertraukos A. Bimba keletą minučių prabilo karštaisiais reikalais. Pinigų skaudžiai ir greitai reikia! Reikia visur! Pat pirma "Laisvės" spaustuvei perkelt į šitą namą — Kultūros centrą, ir spaustuvės patalpoms pastatyt. Aukų sumesta šešetas šimtelių.

Kai pasirodė rusų šokikų grupė, tai visa salė taip ir užvirė. Ir gi miklumėlis tų riestų jaunuolėlių! Šoka su tokiuo azartu, taip šalbieriškai nuotaikingai, taip šelmiškai, kad, žiūrėdamas, nusėdėt negali. Ir ko jie nešoko! Ukrainų "Hryčaniki" ("grikiniai sklindžiai"), "Kolomeika," gudų "Kryžačok," azarbeidžanų "Kaukazo nuotaka," rusų "Polianka" ("Laukymėlė"). Ta marga, mirguliuojanti šokių egzotika taip įkaitino žiūrovus, kad, rodos, jie patys imtų ir pradėtų tas įmantrias figūras išvadžiot.

Kita vėl vokalinė įdomybė. Jau kelius kartus pirmiau mūsiškių Brukline girdėta, štai ant pastolio švelniabalsė Biruta Senkutė, gražus lyriškas sopranas. Fortepijonu ją lydi mūs įgudusi muzikos artistė Šalinytė. Iš Džiakomo Pučinio operos "Gianni Schichi" Senkutė maloniai ir gliudžiai padainavo ariją: "O, mio amor caro" ("Mano meilė brangioji"), Miko Petrausko "Kaitink, šviesi saulute" ir "Saulelė raudona," Stasio Šimkaus "Patarlė" ir operetės "Nauthy Marietta" ariją "Ah, sweet mystery of life" ("Ai, saldžioji gyvenimo slaptybe"). Puikiai kultivuotas skambus jaunutis balsas glostė ausį ir glostė širdį. Gėlės, katučių plojimai!...

Vėl Šalinytė prie piano, o prieš mus vėl atsistoja tas šalbieriškas Orfėjus — Vladimiras Dylovas. Iš operos "Stenka Razin" jis padainavo garsiąją Šaliapino modifikaciją "Ei, uchnem! ei, uchnem!" Ir iš tikrųjų, po Šaliapino, bene geriausiai ją ir išvadžioja jo artimas draugas Dylovas. Ir balsas, ir jausmas, ir mimika, ir visa nuotaika — visa kas palieka gilų įspūdį. Lygiai meistriškai skambėjo "Kohda korolj šol na voinu" ("Kada karalius karan ėjo," Marijos Konopnickos poezija) ir trys šaunios, pilnos jumoro ir liaudiško romanso dainuškėlės: "Jeslib milyje devicy" ("Jei tos mielosios merguželės"), koketiška ukrainų "Andzia Molodycka" ("Andzia jaunuolėlė") ir rusų azartiška, kavaliериška "Zapriagu ja troiku borzuju" ("Pakinkysiu aš ristų žirgų trejetą").

Na, o visam koncertui vainiką uždėjo vėl tos pačios melodingosios duetistės iš Čikagos. Žinoma, Šalinytė fortepijonu sudaro muzikinį foną, o Agotėlė Kenstavičienė ir Kastutė Abekienė virbina orą ir virbina klausovus savo viliokliškomis sutartinėmis. Ir pasirenka jos, šelmutės, vis tokias liuliuojančias, romantiškas, mylimas melodijas. Pat pirma nuskardėjo Antonino Dvožako "Humoreskas," paskui — "Tėvynės išsiilgimas, ispaniškoji "La paloma" ("Balandėlis"), "Myliu tave karštai," galiausiai — pradinė ir paskutinė ta pati ilgesingoji "Jau aukštai pakilo mėnulis."

Ak, regis, klausytum ir klausytum, išsižiojęs ir nustebęs. Bet—jau arti septintos..

Pakilo, sušurmuliavo įkaitinta publika! Visur - pilna gražaus svietelio. Tik spėk sveikintis. Netrukus auditorijos salė pavirto šokių arena. O valgomasis salionas — tai bičių ir bitelių spiečius. Stalus apsėdę svečiai iš toliau, ir iš čia pat, ir dainininkai, ir šokikai, ir teatrininkai, ir visokie veikėjai.

Visi giria koncertą. Visi linksmučiai. Metinė šventė. Čia iš visų, net ir tolimųjų "parapijų" susidaręs kermošius. Džiaugies, susiėjęs, pasimatęs, kai ką pasikalbėjęs su daugybe asmenų. O tie pasikalbėjimai suartina ir sutvirtina tuos jaukius draugiškumo ryšius, kurie nuskaidrina gyvenimą ir suteikia noro dirbt, veikt, krutėt.

Taigi veikime. Krutėkime visi ir visaip! Atsilaikysime prieš reakcijos siausmą, jei tik pasistengsime.

Jonas Kaškaitis.

MONTREAL, CANADA

PASEKMINGA VAKARIENĖ

Spalio 22 d., Frontenako distrikte, Bovet svetainėje, įvyko pirma šiame sezone pažangių lietuvių vakarienė. Vakarienė buvo visapusiškai pasekminga. Publikos atsilankė daug ir visi buvo geroj nuotaikoj.

Rengėjai reiškia nuoširdžią padėką visiems prisidėjusiems darbu, o ypatingai geriems rėmėjams, prisidėjusiems gausia auka prie vakarienės suruošimo. Širdinga padėka tenka to distrikto biznieriams T. Subačiams už stambią auką, taipgi naujiems "Palangos" biznieriam, drg. V. Verbylienei ir vienai draugei už suteiktas aukas.

★

L. B. VAJUS IR KONCERTAS

Nors L. B. vajaus tik pradžia, bet džiugu pabrėžti tas faktas, kad mūsų kolonijos vajininkės nei mūsų, nei L. B. nesuvylė ir savo duotąjį žodį stengiasi išpildyti. Tiesa, darbas labai didelis, reikalaujas daug pasiaukavimo, energijos ir sugaišties, bet jos tuos sunkumus nugali. Tikiu, kad jos susiras sau ir talkininkų, kurie nuoširdžiai padės šiame dideliame darbe. O joms pačioms linkiu pasekmingai tęsti darbą pirmyn !

Liko jau ne pilnas mėnuo laiko iki metinio L. B. koncerto, kuris įvyks **27 d. lapkričio,** toj pačioj svetainėj, kurioj vyko L. B. koncertas pereitais metais, t. y., **5101 Explanade St.** Po pietų.

Šiame koncerte, apart vietinių meno jėgų, turėsime koncerto žvaigždę, pagarsėjusią profesionalę dainininkę **Sylvią Pran (Notautaitę)** iš Juntinių Valstijų.

Šios kolonijos lietuviai nepamirškite minėtos dienos, neužsiimkite kitokiais reikalais, o pasistenkite dalyvauti koncerte.

★

VIEŠNIA IŠ URUGVAJAUS

Jau penki mėnesiai laiko, kai į mūsų kolonijąj, pas savo tetą Mrs. Paul (buvusią torontietę Kubiliuk), atvyko **Birutė Ziganevičiūtė,** kuri čionais lavinasi dainavimo, muzikos ir baleto srityje. Tai yra labai simpatiška, neišdidi ir turinti labai didelį talentą mergina. Jos keli išstojimai ir debiutai dainavime buvo labai pasekmingi. Ji mano greitu laiku pradėti dainuoti ant radio ir operoje.

L. B. koncerto komitetui atsikreipus pas ją, kad sutiktų dainuoti ruošiamame koncerte, ji mielai pakvietimą priėmė, tik su sąlyga, jei jai laikas leis, nes kaip su kokia kompanija susiriša, tai ne visuomet gali daryti ką nori.

Linkiu šiai maloniai lietuvaitei gero pasisekimo jos užsibrėžtuose tiksluose. Taip gi būtų malonu girdėti ją dainuojant L. B. koncerte.

★

GAVO DIPLOMUS

Daug pasidarbavusių pažangiame judėjime draugų A. ir M. Kavoliūnų sūnus Antanas, jūrininkas, kiek laiko atgal gavo diploma, užbaiges aukštesnę mokyklą. Šiuo laiku jis išvykęs ant savo tarnybos.

Spalių 27 d. kita jaunuolė Olga Zečiūtė, pažangios motinos dukrelė, grakšti, maloni mergaitė, gavo diplomą, baigusi aukštesnę mokyklą. Ji jau dirba telefonų kompanijoj ir dar toj srityj studijuoja aukštesnei vietai.

Spalių 28 d. baigė Verduno "High shool", su aukščiausiu laipsniu, ir gavo vertingą piniginę dovaną, tai taipgi plačiai žinomų ir pažangių tėvų dukrelė Irena Gudaitė. Ji mano tęsti mokslą toliau.

★

PAŠALPINĖS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Montrealo Lietuvių Sūnu ir Dukterų Pašalpinės Draugijos mėnesinis narių susirinkimas įvyks lapkričio 13 d., 1 val p. p., Bovet svetainėje, 2571 Ontario St. E.

Nariai kviečiami skaitlingai dalyvauti šiame susirinkime, nes yra svarbių draugiją liečiančių reikalų aptarti.

★

LIGONIAI

Pora savaičių atgal nuo danties ištraukimo smarkiai sutino smegenys draugei B. Malinauskienei, ilgametei spaudos bendradarbei. Ta liga ją gerokai pakamavo, turėjo ir iš darbo išlikti.

Spalių 15 d. J. Vanagų sūnelis Juozukas, lipdamas laiptais smarkiai puolė ir išsisuko kairę ranką.

Spalių 24 d. Viktoria ligoninėje padaryta operacija Emilijai Mačionienei, verduniečio biznieriaus Jurgio Mačionio žmonai. Operacija pavyko gerai

Linkiu sergantiems greitai pasveikti.

★

ATŽYMĖJO SUKAKTĮ

Spalių 22 d. pas Joną ir Uršulę Vaišvilus stuboje, pastangomis jų dukters A. Verbylienės, Dauderienės ir kitų vaikų, buvo suruošta surprizo partija, paminėjimui jų 40 metų ženybinio gyvenimo. Buvo labai gražus ir įspūdingas paminėjimas.

Linkiu "jaunavedžiams" dar ilgai pagyventi !

Korespondentas

IŠMINTINGAS ŽMOGUS, KURIS IŠ ANKSTO APSIRŪPINA PATS SAVO IR ŠEIMYNOS SVEIKATA

Tėmykite atydžiai. Nelaukite kol apsirgsite ir reikės gulėti lovoje arba eiti ligoninėn. Tas jums atsieitų labai brangiai. Bet tą galima išvengti, jeigu iš anksto apsisaugosi, naudodami Miracle Ointment (Mostis). Tai geriausias ginklas prieš įvairias ligas. Yra 5-kių rūšių vaistų. Prašome pasiskaityti.

No. 1—Nuo dantų gėlimo ir dantų smegenų nesveikumo. Kartais žmogus, kuris jau neturi dantų, bet smegenys (gums) nesveikos, išpurtę, skauda, tai reikia vartoti M. J. S. Miracle Ointment for Toothache. Būsite patenkinti. Kaina $1.

No. 2—M. J. S. Salve for External pains. Mostis, kuri maloniai šildo ir prašalina įvairius skausmus, kaip tai: kojų, rankų, pusiau sprando, mėšlungumą, traukymą, tirpimą, nesveikumą sąnarių (muscles), nuo užsišaldymo ir aštraus kosulio ir nuo peršalimo. Kaina $1.25.

No. 3—M. J. S. Miracle Salve for Skin Irritation. Rash, Sinus, Athlete's Feet, boils, pimples, burns, sores, ir tt. Ši mostis visuomet pagelbsti. Gelbsti, jeigu kojos kaista, nuo nesveikumo nosies ar burnos ir dėl kitų įvairių odos ligų. Kaina $1.25.

No. 4—M. J. S. New Discovery Salve for Itching Skin ar Poison Ivy. Šita mostis naujai išrasta, gėlima prašalinti niežėjimus odos, Poison Ivy, rash, išbėrimus, nušašimus. Kaina $1.25.

No. 5—M. J. S. New Discovery Salve for Piles. Relieves burning pains and soreness; fights infection, promotes healing.

Ši mostis prašalina Piles į trumpą laiką, varvančias ar ne, užsenėjusias ar naujas, pagelbės be pjaustymo, jei dar neišsivystė vėžio liga. Nurodymai kaip naudoti ir užsilaikyti pridėti prie dėžės.

Kaina $2.50.

Siųsdami užsakymus, kartu ir prisiųskite money-orderį ar čekį. Siunčiant C.O.D., reikia prisiųst 30c ekstra pašto ženklelių (stamps) su orderiu. Adresuokite.

M. J. ŠVILPA,
P. O. Box 73, Sta. A
Hartford, Conn.

Vietiniai galite gauti vaistinėje po 158 Park St., Hartforde.

Cleveland, Ohio

KLAIDOS PATAISYMAS

Žinutėje apie draugo Viktoro Romondo padėjimą ant deportacijos listo, kuri tilpo "Laisvės" No. 243, iš lapkričio 4-tos, padaryta nemaloni klaida. Kur sakoma "Floyd E. Ault sakęs žinąs tikrąją Romondo pravardę, ir kad jis įvažiavęs į šią šalį **legaliai...**" "Laisvėje" pakeista į **"nelegaliai."** Tas "Laisvės skaitytojams Romondo dalyką perstato klaidingai, primetant Romondui neužpelnytą apkaltinimą. Todėl atitaisau tą klaidą.

J. M. S.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

"Ot, negaliu išspręsti, kurį fabriką dovanoti savo sūnui jo gimtadienio proga."

DETROIT, MICH.

BAZARAS

Vietinis anglų kalba savaitraštis Michigan Worker rengia tarptautinį bazarą gruodžio 1-2-3 ir 4 dienose, 2705 Joy Rd.

Tenai bus visokių įvairumų —šokiai, valgiai. stalai skirtingu tautu su visokiais suaukautais daiktais, taipgi įžanga bus tik 25c.

Tautinės mažumos už parduotus įžangos tikietus pasidalins sau įžangos sumą ant pusės.

Mūsų Moterų Pažangos Kliubas nutarė turėti savo stala su daiktais.

Patartina, kad ypatos, turinčios kokius daiktus, paaukautu dėl moterų stalo.

Tai labai naudingas dalykas — rėmimas anglų spaudos.

★

Bilionais dol. eikvojama po visą pasaulį, kad sulaikyti komunizmą. 4 šimtus milionų dol. vien tik slaptų šnipų ir provokatorių išlaidų kongresas paskyrė.

Bet kas darosi namuose — vietiniai mūsų žmonės turi panešti visokius sunkumus ir trūkumus ir net mirtį gauti. Dėl mūsų piliečių pagelbos nėra.

Neseniai vienas turėjo net i teismą eiti, kad išgavus savo moterį su gimusiu kūdikiu iš ligonbučio. Mat, jis buvo bedarbis ir neturėio pinigų ligonbučiui sumokėti.

Dabar cina tyrinėjimai dėl mirties 8 mėnesiu kūdikio, vien dėl to, kad miesto gydytojas praleido su savo pačia 4 val., vieton važiuoti pas bedarbio ligonį.

Delray ligonbutis teisinas, kad jie neturėjo parankumų, bet tikrenvbėje nebuvo gydytojo nakties laiku ligonbutyje. Tėvams bevežant į kitą ligonbutį vaikas mirė.

Nenori bedarbiu imti į ligonbrčius, o vietinio Recieving ligonbučio gydytojai praleidžia laiką savo namuose.

Neturintieji pinigų lai serga, arba miršta, jų ir taip perdaug.

★

Bedarbė Didėja

Fordas, nors neuždarė galutinai savo dirbtuvės, bet gerą skaitliu darbininku atleido iš Roughe. Lincolnas Fordo tai užsidarys iki neapribuoto laiko.

Chryslerio, Dodge ir DeSoto karų, tai produkcija sustojo.

Gen. Motors iki šioliai dirba nekurios dirbtuvės 4 dienas, kas toliau bus, sunku pasakyti, bet vis tiek daug atleidinėja.

Net ir miesto transportacija turėjo atleisti apie 150 vairuotojų.

Nelinksmas bus taip vadinamas "Thanksgiving" varguoliams darbininkams. Bet ką padarysi, kad darbininkai turėtų daugiau politinio supratimo, tai tokie dalykai neatsitiktų.

Rep.

★ **45 veterinarijos sanitarai**

KRETINGA, rugs. 14 d. — Kolūkiams paruošti Kretingos apskrities veterinarijos tarnybos suorganizuotuose vieno mėnesio kursuose. Kursus sėkmingai baigė Julijos Žemaitės vardo kolūkietis Laurinavičius, "Raguvos" — Bražinskas, "Tarybinio pirmūno" — Šarpinskienė ir kiti.

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS.

ALDLD 155 kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio (Nov.) 14 d., prasidės 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje, 29 Endicott St.

Visos narės malonėkite dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui ir išgirsite raportą iš ALDLD Apskrities konferencijos, kuri įvyko 13-tą spalių, Bostone. **A. W.**

(247-248)

LEWISTON-AUBURN, ME.

LLD 31 kuopa rengia puikią Vakarienę su Šokiais, Lapkričio (Nov.) 12, 1949 m., Lietuvių Salėje, 387 Lisbon St. Pradžia punktualiai kaip 7-nios val. vakare. Visi lietuviai ir iš Boston, Mass., Portland, Rumford, Me. ir apylinkių kviečiame dalyvauti. Bus gera muzika ir gardi vakarienė. — LLD 31 kuopos Rengimo Komisija. (245-247)

ELIZABETH, N. J.

Pasilinksminimo Vakaras. LDP Kliubas rengia viešą užkandžių ir pasilinksminimo vakarą Lapkričio 12 d. (Subatoj), 8 val. vakare savo kambariuose 408 Court St. Visi Elizabetho ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti. Tame parengime dalyvaus vienas iš Laisvės redaktorių. Bus visokių gardėių valgių, gėrimų, kad net pilvai braškės. — Įžanga veltui. — Kviečia visus Kliubo Komisija. (245-247)

BRIDGEPORT, CONN.

LDS 74 kp. ir Jaunuolių Klubas rengia Social, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio (Nov.) 12 d., Lietuvių Salėje, 407 Lafayette St. Pradžia 7:30 val. vakare. Šiuomi norime sukelti fondą vaikam Christmas Prty. Todėl, prašome visų šį gražų tikslą širdingai paremti. Taipgi norime pranešti, jog vaikams Christmas Party atsibus gruodžio (Dec.) 18 d., Lietuvių Salėje, 2 val. po pietų. — Komisija. (246-247)

SHENANDOAH, PA.

LLD 17 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 13 d., 2:30 val. po pietų, Mainers Hall, kampas Main ir Oak Sts. Meldžiu visus narius susirinkti, nes turėsime apkalbėti apie mūsų organizacijos stovį. Iš Centro gavome tris pasiūlymus, kurius turėsime balsuoti, kaip kam geriausia patinka. — P. E.

PATERSON, N. J.

LLD 84 kp. susirinkimas įvyks šeštadienį, lapkričio 12 d., 1949 m., 7 val. vakare, pas J. Bimbą, 36 Parmelee Ave, Hawthorne, N. J.

Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes reikia atlikti balsavimai į Centro Komitetą. Taipgi turėsime išsirinkti kuopos vyaldybą 1950 metams, nes veikiausia kitas susirinkimas šiais metais nebejvyks.

Yra atėjus iš Centro knyga už šiuos metus, kurią gausite šiame susirinkime, todėl visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, kad nereikėtų išvežioti į namus knygą. — Kuopos Komitetas. (246-247)

Scranton, Pa.

LLD 39 kp. vakarienė, įvykusi spalio 29, labai gerai pavyko. Dalyvių atsilankė apie pusantro šimto, kurių tarpe buvo wilkes-barriečiu ir pittstoniečių. Vakarienė buvo skaniai pagaminta ir kiekvienas prisivalgė lig sočiai. Po to, besikalbant. prie muzikos ir šokių, dalvviai užtruko veik lig vidurnakčio.

Kadangi nuoširdžiai buvo pasidarbuota, tai ir liko pelno $128.19. Daugrma draugu ir draugių aukavo įvairiu reikmenu, o kiti net ir pinigais. Kadangi komisiia nutarė kad neminėti aukautoju pavardžiu, tik paačiuoti aukautojams, dalvviams ir darbininkams. Bet korespondentas nuo savęs mato reikalo paminėti draugę Geležauskiene, kuri ne tik kad daugiausia tikietu pardavė, bet ir daug darbavosi prie pagaminimo ir pateikimo maisto.

★

Atsiteisime Dramos "Gieda Gaideliai" Proga

Kad atsilyginti wilkes-barriečiams už ju atsilankvma, mes rengiamės skaitlingai dalyvauti šeštadienį, gruodžio 3, kuomet bus pas juos suvaidinta keturiu veiksmu drama "Gieda Gaideliai." Atsižvelgiant į tai, kad drama suvaidins Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro geriausi aktoriai. tad kiekvieno privalumas pasistengti ją pamatyti. Reikia daug kredito duoti Wilkes-Barrės veikėjams už tokį pasiryžimą. Už tai lietuvių visuomenė—ne tik vietinė, bet ir iš apylinkės, privalo ju nesuvilti. **Nugirdęs.**

Vystoma Gyvulininkystė

RADVILIŠKIS, rugsėjo 14 d.—Dvi naujas dideles kiaulininkystės fermas įsteigė Radvilionių tarybinis ūkis. Fermos sukurtos Maldžiūnų ir Margavonių skyriuose. Joms skirti erdvūs dideli pastatai, kuriuose sutalpinta daugiau kaip 700 kiaulių.

Dabar Radvilionių tarybinis ūkis turi penkias kiauliu fermas, iš jų vieną—veislinę.

A. Bočkutis

Philadelphia ir Wilkes-Barre, Pa.

"Aš savo rankomis čia kiekvieną medelį sodinau, kiekvieną šaka skiepijau. O tu?... Geriau aš eisiu kur akys veda, o tau nesilenksiu... Nematysi tu mano gėdos ir ašarų!..."

Vargšas mažažemis Labutis... Godišių ranka nuvarė jo vaiką į kapus, o dabar ir jo sklypą išplėšia... Jam lieka tik... ašaros!..

Visa tai pamatyt proga tenka philadelphiečiams ir wilkesbarriečiams žymiojo Lietuvos rašytojo dramoj apie senąji Lietuvos kaimą—**"Gieda Gaideliai."**

Šių kolonijų Laisvės skaitytojai esate prašomi kiekviena proga šios dramos pastatymą populiarinti.

Ją suvaidins Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro aktoriai.

Philadelphijoj — šio mėnesio (lapkričio) 26-tą dieną, šeštadienį, pradedant 7:30 vakare, 414 Green St. salėj.

Wilkes-Barrėj—savaite vėliau, gruodžio 3, taipgi šeštadienį, pradedant 7:30 vakare, 69 So. Hancock St. salėj.

Įžanga (abiejose vietose) $1.00, įskaitant taksus. **V.**

★ **Bitininkystės ūkis** kuriamas "Raudonosios vėliavos" kolūkyje (Šiaulių apskr.). Turima 8 šeimos, numatyta įgyti dar 18 bičių šeimų.

J. Smilga

★ **Didelis grūdų sandėlis** pastatytas prie Klaipėdos maišlūno-kombinato. Čia taip pat patobulinta laboratorija, įmonėje įrengta ventiliacija.

V. Mikalauskas

Elizabeth, N. J.

Iš LLD 54 Kp. Paskaitos

Spalių 28 d. LLD 54 kuopa buvo surengus paskaitą vardu "Iš Mūsu Kultūros Istorijos," kuria skaitė draugas Rojus Vizara.

Pati paskaita buvo gana idomi, liečianti gimimą lietuvių literatūros ir teatro Amerikoj ir Lietuvoj.

Vakaras buvo neskaitlingas dalyvių dėlei įvairių priežasčiu, mat neapsižiūrėta, kad tą patį vakarą įvyks Wallace mitingas Newarke.

Bet visgi dalyvavę draugai gyvai diskusavo apie praeitį ir dabartį. Veik visi draugai pageidavo, kad Elizabethan būtų partraukta iš Brooklyno Liaudies Teatro grupė suvaidinti veikalą "Mūsų Gyvenimo Žaizdos" parašytą dalyvavusio autoriaus.

Padengimui lėšų šio vakaro aukavo šie: F. Šiaulis $2; po $1: J. Wizbor, A. Skairus, A. Gudaitis, J. Zaleckas, P. Poškus, D. Krutis.

Padengus lėšas liko $7, kurie su pagoidavimu dalyvių tapo pasiųsta Civilių Teisių Kongresui.

"L." Reporteris.

Reumatiški Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilimą. Šildydamą galingai, ištarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tupimą, dieglius, šaltį. Daugelui žmonių pagelbėjo ir tmastai pagelbės. Nelauk ligiau, bet tuojau įsigyk **DEKENS OINTMENT,** arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2 oz. $1.00; 4 oz. $2.00. Ekstra didelė dėžė — 16 oz. $5.00.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666 Newark 1, N. J.

CHARLES J. ROMAN

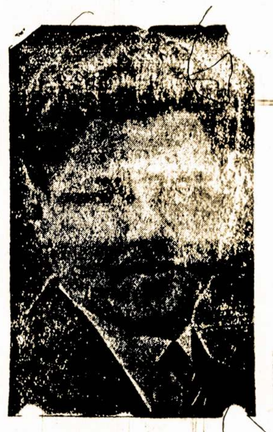

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ir naktį, ir greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

Joseph Garszva
Undertaker & Embalm
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y
Tel EVergreen 8-977(

PEIST LANE DRUGS, Inc.
105 SO. 4th ST
Cor Hewes St
BROOKLYN. N. Y

Visokiausi vaistai kosmetikai kudikiam reikmenys įvairūs daikteliai ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G
Tel EVergreen 7-6288

MATTHEW A BUYUS
(BUYAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Geri Valgiai laukia Jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TELEPHONE [illegible]

RES. TEL [illegible]

MATTHEW P. BALLAS
BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRŪNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdesių valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
Puikios Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Kur Reikalas Muzikos Ir Dainų, Ten Talkon Ateina Sukackienė

Bronė Sukackienė (Šalinaitė)

Moterys — grožės mėgėjos. Koks jau būtų moterų rengtas popietis be muzikos, be dainų, sako jos. Tad ir rengdamos savišvietos — prelekcijos ir diskusijų — popietį (kuris įvyks šį sekmadienį, 13-tą, Liberty Auditorijoje) moterys kreipėsi į dainuojančias ir muzikes savo nares talkos.

Bronė Sukackienė (Šalinaitė) yra viena tų, ant kurių reikale galima atsidėti. Ji pasižadėjo dalyvauti programoje, akompanuos Suzannai Kazokytei, dainininkei. Muzika ir daina — neatskiriamos.

Kristina Stanislovaitienė, žymioji Naujosios Anglijos lietuvių ir bendrai amerikinės progresyvės visuomenės darbuotoja ir prakalbininkė, suteiks nepaprastai įdomią prelekciją labai svarbiu visuomeniniu klausimu. Išklausę prelekcijos visi, vyrai ir moterys, turėsime daug ko pagalvoti ir kai ką gal pritaikyti savo gyvenime.

Prelekcijos pradžia 3 val. Vieta: kampas Atlantic Avenue ir 110th St., Richmond Hill, Liberty Auditorijos patalpose.

FILMOS-TEATRAI

Embassy Newsreel Teatruose rodomas (greta kitų žinių) pikietas prie mūsų šalies teisdarybės departmento protestui prieš įkalinimą 11-kos darbininkų vadų komunistų be kaucijos. Ir ištraukėlės žinių iš užrubečių.

★

New Yorko Paramount mini savo 23 metų sukaktį. Ta proga rodo "Chicago Deadline" su Alan Ladd ir Donna Reed; taipgi yra aktai scenoje. Pastaroji filma yra jau 732-ra to teatro gyvenime. Pirmoji buvo "God Gave Me Twenty Cents."

★

Roxy Teatre rodoma linksmai komiška filma "Everybody Does It." Scenoje Ethel Waters ir kiti geri aktoriai.

Scena iš naujos muzikališkos filmos "Everybody Does It," rodomos Roxy Teatre, New Yorke. Žvaigždėse Paul Douglas ir Celeste Holm.

O'Dwyer Pasiliko Majoru Antram Terminui

Didžiojo New Yorko majoras William O'Dwyer išėjo laimėtoju trikampėse rungtynėse už majorystę, gavęs viso 1,264,600 balsų. Jo artimiausias oponentas, trijų partijų kandidatas Newbold Morris, gavo 956,170 balsų. Antrasis jo oponentas, kandidatavęs tiktai vienos Ameri-

Majoras O'Dwyer

can Labor Party tikietu, kongresmanas Vito Marcantonio gavo 356,423 balsus.

Išrenkamas pirmuoju kartu, 1945 metais, majoras buvo išrinktas 693,000 balsų didžiuma. Šiemet ta didžiuma numažėjo iki 308,430. Tas numažėjimas galėjo būti daug didesnis, jeigu ne Lehmanas, kurio buvimas ant to paties demokratų partijos baloto sustiprino O'Dwyerio balotą.

Su Lehmanu ir O'Dwyeriu tapo išrinkti ir visi kiti buvusieji ant tos partijos baloto, kaip ant greitųjų peržvelgus atrodo, tūli tų laimėjimų atsiekė su parama mažumų partijų. To klausimo platesnį gvildenimą galima bus pateikti vėliau, atydžiau prisižiūrėjus skaitmenims.

Komercinė spauda, kuri Lehmaną skaito pažangesniu ir dėl to mažiau mylimu už O'Dwyerį, bando viso baloto laimėjimą priskaityti O'Dwyerio kreditui. Tačiau skaitmenys, jeigu kas nori ir moka į juos pažiūrėti, rodo štai ką:

New Yorko mieste Lehmanas gavo 1,579,624 balsus (neskaitant up-state balsų).

O'Dwyer gavo 1,264,600 balsų, 315,024 mažiau už Lehmaną. Iš to aišku, kuris iš jų buvo vadovaujantysis kandidatas miesto ribose. Tas rodo, kur link suka miesto balsuotojai.

Jeigu majoras O'Dwyer suprato balsuotojų kalbą, jis turėtų pažangiau vesti miesto reikalus — mažiau policijos prieš streikierius siusti, daugiau namų, daugiau mokyklų statyti: lengvinti taksus biednuomonei, o paliauti teikti malones piniguočiams. To linkėtina jo paties, kaipo norinčio pasilikti politinėse viršūnėse asmens gerovei, to reikia miesto gerovei.

Majoras O'Dwyer tam turi geriausias progas, nes visų penkių miesto apskričių prezidentais išrinkti jo partijos žmonės. Jie su majoru sprendžia visas miesto pinigines ir kitas problemas. Jis turi visas vadeles savo rankose.

Iš LDS 1 Kuopos Susirinkimo

Lapkričio 3 d. 1-ma kuopa turėjo susirinkimą Laisvės svetainėje, 419 Lorimer St. Narių dalyvavo mažai. Gal kuopos nariai pamiršta savo organizacijos susirinkimus, ar apsileidimas?

Kuopos organizatoriui A. Veličkai atidarius susirinkimą, M. Stakovui perskaičius du protokolus, finansų sekretorius A. Gilmanas pranešė iždo stovį, su kuriuomi iždininkas P. Kapickas sutiko. Visi valdybos raportai priimti.

Pramogos komisija G. Varesonas ir A. Velička pranešė, kad kol kas svetainės negalima gauti, liekasi dėl pramogos palaukti toliau.

Laiškas iš American Committee for Protection of Foreign Born prašė kuopos išrinkti porą delegatų į visašališkąją konferenciją prieš deportavimus. Ji įvyks gruodžio 3 ir 4 dienomis, Detroit, Mich. Negalint delegatų pasiųsti, nutarta parinkti ir pasiųsti konferencijai aukų.

Finansų sekretorius A. Gilmanas pranešė, kad vis dar randasi susispendavusių narių. Tad, draugai, užsimokėkite, nes sekretorius A. Gilmanas neduos jums ramybės, kol neatsiteisite savo organizacijai. Jis tai daro ne dėl savo, bet jūsų visu gero, kad jums nereikėtų dėl to susispendavimo gailėtis nelaimei ištikus.

Kuopa turi tris ligonius. Per savo korespondente linki visiems greitai pasveikti ir vėl dalyvauti mūsų kuopos susirinkimuose kartu su mumis.

Šiuomi noriu priminti mūsų kuopos nariams, kad kitas susirinkimas bus priešmetinis. Jame bus kuopos valdybos perrinkimas. Įvyks gruodžio (Dec.) 1-mą dieną, 7:30 vakaro, toje pačioje vietoje, 419 Lorimer St.

Kuopos Korespondentė.

Melas ant Melo

Vieno šeštadienio popietį Klausau radijo. Kalba smetoniškos Lozorių "diplomatijos šefas." Tai iš Romos didelis ponų ponas, Smetonos "sosto" įpėdinis, — ponas Lozoraitis.

Nors ponas, anot anauserio, "rimtas ir suaugęs" žmogus, bet vis tik be melo neapsieio. Bet jo melas ypatingas — jis numaskuoja kita dideli melą. Va kaip atrodo to "šefuota" tirada:

Mūsų mažieji "šefai" iš "Naujienų," "Keleivio," "Dirvos," "Amerikos" ir kitų pastogės mus kas diena "šefina," kad Lietuva pražuvus, reiškia, jos jau nebėr. Lietuviai visi jau išvežti Sibiran. Lietuva užpludo "driskiai," "maskoliai" ir "mongolai." Na, o "didysis šefas" iš Romos mums pranešė, kad kuomet mes savo sunkiu prakaitu uždirbtais doleriais ponų tarbas pripildom, ir jie gali brangiuose hoteliuose gražiai paūžti, ir dar padoriom algelėm apsirūpinti, tai dėl to **visa Lietuva labai džiaugiasi!**

Taigi, "šefiškai" rokuojant, išeitų taip: Kada "vaduotojai" Amerikos lietuvių dolerius "šefuoja," tai Lietuvoj "maskoliai" ir "mongolai" katutes ploja.

Jon. Jon.

Susivienijusi Reakcija Išstūmė Davisą iš Miesto Tarybos

Benjamin J. Davis, darbininkų vadas, komunistas, tapo išterorizuotas iš Miesto Tarybos, o jo vieton išrinktas Earl A. Brown, skurstančiųjų negrų masių skaldytojas ir suvedžiotojas. Visos prieš Davisą susivienijusios spėkos už Brown gavo 56,-108 balsus. Davis gavo 20,-008 balsus.

Davisą pavyko išėsti jį tampant po teismus sufrėmuotu kaltinimu, būk jis norįs "spėka ir prievarta" nuversti mūsų valdžią. Tuo metu vaduojantis jau per virš desėtką metų reakcija jį šmeižė spaudoje, o per pastaruosius su virš metus tampė po teisma (savo piktumu prašokusioje Vokietijos Reichstago gaisro bylą) Foley Sq. byloje.

Prieš jį viso miesto ir šalies reakcija, vietiniai ir iš visos šalies suvežti agitatoriai šaukė, o jis pats ir jo geriausieji talkininkai turėjo tą laiką prasėdėti teismabutyje arba per dienas ir naktis rausti po archyvus, keliauti po žmones apsigynimui faktus rinkti.

Paskiausiomis rinkimų kampanijos savaitėmis ilga laika Davis buvo uždarytas kalėjime, neišleistas nei po kaucija. O pirm pat rinkimų paskutinę dieną dar atimtas jam pašiam balsas, tuomi paskleidžiant piliečiuose mintį, būk jis tikrai esąs "didžiu prasikaltėliu," nors jo byla nebaigta, tebėra apeliuojama.

Neteko patikrinti, kokį nuošimtį to distrikto balsų Davis buvo gavęs praėjusiuose rinkimuose, kurie buvo vedami propercionalės atstovybės sistema, visos apskrities skale, ne atskirais distriktais. Visoje apskrityje Davisas tuomet buvo gavęs 63,000 su virš balsu.

Nežiūrint šių rinkimų davinių, Amerikos istorijoje bus neišdildomai užrekorduotas vienas dalykas:

Brownas, antrasis negras, kaip kad ir pirmasis buvęs išrinktu Miesto Tarybon negras Davis, buvo išrinktas dėka komunistų veiklai.

Pirm išrinkimo Daviso nei viena iš kapitalistinių partijų nebandė išrinkti negrą. Komunistai pirmieji pastatė ir išrinkdino negrą Davisą. Negalėdami jį išėsti iš tarybos kitaip, visi reakcininkai ir darbininku išdavikai galėjo laimėti tiktai pastatymu prieš Davisa kito negro, ką jie ir padarė pastatymu Browno.

Jeigu ne komunistai, Browno, paneigtos tautos nario, būtų nematę ir nestatę kandidatu.

T—a.

Trys newyorkiečiai, du jauni vyrai ir mergina, sulaikyti teismui kaltinimu, kad jie skleidę falšyvas dešimkes. Policija sakosi radusi jų mašinoje 46 dešimtdolerines.

Prie Caledonian ir Wyckoff Heights ligoniniu veikiančios slaugių paruošimo mokyklos skelbia Open House savaite šio mėnesio 14-18 dienomis. Nori paakstinti jaunimą mokytis slaugyti.

Eksplodavus auto padangai, auto staiga pasuko iš gatvės į krūvą laužo ant East River Drive ties 41st St., New Yorke. Trys asmenys susižeidė.

Pobuvėlis Jonui Valenčiui Pagerbti

Praėjusį antradienį buvo režisieriaus Jono Valenčio gimtadienis.

Tą pačią dieną, Jonui nežinant, jo draugai su malonia Valenčio motina susitarė ir suruošė jam nedidelį pokylėlį.

Beesant Valenčiui namie, besikalbant su namiškiais, netikėtai įėjo grupelė artimųjų jo draugų ir užtraukė "Happy Birthday to you!" Jonas tuo buvo nustebintas, žinoma, maloniai nustebintas.

Tuomet svečiai buvo pavaišinti; jie draugiškai pasikalbėjo, palinkėjo Jonui Valenčiui ilgiausių metų, na, ir išsiskirstė.

Jei mintis suruošti ką nors Jonui būtų iškilusi nors diena anksčiau, būtų buvę galima pasiekti ir daugiau Jono Valenčio draugų ir bendradarbių, kurie čia būtų galėję dalyvauti.

Na, ilgiausių metų, Jonai!

Automobilistams

Jeigu išsigali įsigyti ar jau turi įsigijęs naujutėlį, blizgantį auto, jums turime gerą naujieną; biznieriui taip pat. O jei teturi senuką auto, vėly neskaityk, nes sugadins ūpą.

Auto apdraudos duoklės naujiesiems auto vietomis numažinamos net po 20 nuošimčių ir ne mažiau 4.3 nuošimčių. Komerciniams numažinama 15 iki 33½%.

Biednioko ar šiaip norinčio taupiau apsieiti, nenumesti dar šiaip taip galimą pavažiuoti auto apdraudos duoklė pakeliama pradedant 1942 ir senesnės laidos mašinoms.

Darbo Partijos Balsai Tebedaugėja

Komercinė spauda, pasinaudodama faktu, kad Marcantonio nebuvo išrinktas ir kad jo balsų skaičius buvo mažesniu ir už republikonų kandidatą, bando tą išaiškinti jo ir jo partijos—Amerikos Darbo Partijos — smukimu. Tačiau faktai rodo taip:

Majoro rinkimuose 1945 metais Amerikos Darbo Partijos tikietu gauta 257,000 balsų.

Majoro rinkimuose 1949 metais Amerikos Darbo Partijos (ALP) tikietu gauta 356,-323 balsai.

Prieauglis 99.323 balsu yra, anot amerikiečių išsireiškimo, "nothing to sneer at" (nėra ko šaipytis).

Tas prieauglis yra juo svarbesnis, kuomet palyginti padėti buvusią tuomet su šiandiene.

Tuomet agituot: už Amer. Darbo Partija buvo piknikas. Kalbant už valdančiosios partijos kandidatus raštinės, šapos buvo atdaros darbiečiams agitatoriams.

Šiemet, "šaltojo karo" ir kurstomojo naujo tikrojo karo gadynėje, viso miesto, visos šalies reakcinės dūdos buvo atsuktos prieš darbininkų partiją, prieš jos kandidatą. Partiia buvo apšaukta raudona. Komunistų partija ir jos vadovybė buvo apmeluota esant "svetimosios valstybės agentais," savosios valdžios "spėka ir prievarta" vertėjais. Komunistai darbininkų vadai jau kelinti metai persekiojami, po teismus tampomi. O darbiečių organizacija ir jos kandidatai skelbiami būk esant "komunistų kontrolėje," "komunistams pataikautojais," ir tt.

Tą melą radijas per dienas ir naktis būbnijo, klerikalai iš ambonų šaukė, politikieriai prakalbose sakė, darbininkų pardavikai šapose ir rinkimų susirinkimuose geruoju ar prievarta bruko, atimdami balsą tiems, kurie norėjo atmušti melą, mėtydami iš darbų ne klaužadas.

Šiemetinėse sąlygose tiktai didvyriško pobūdžio darbininkai ir jų prieteliai išdrįso aiškiai, atvirai kalbėti, rašyti už darbininkų partiją ir jos kandidatus. Didvyrių niekur, niekada nebuvo perdaug. Permažai buvo jų ir šioje kampanijoje ir dėl to prieauglis ALP balsų buvo ne toks didelis, kokio reikėjo pastatymui darbiečių partijos politinės persvaros partija.

D. R.

Areštavo Įtartus Namų Plėšikais

New Yorke areštuoti du asmenys, įtarti prisistatinėję pasiais pirkinius išvežiojančių firmų tikslu įsigauti į namus ir taip apiplėšinėję tų namų savininkus. Vienas areštantų yra bronxietis David Weiner, o kitas — brooklynietis Jack Beard, 47 m., gyvenęs 63 Seigel St.

Pranešimas

BROOKLYN, N. Y.

ALDLD 1 kp. svarbus susirinkimas įvyks sekantį ketvirtadienį, kaip 8 val. vakare, Laisvės salėje, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Prašomo būtinai visus narius ateiti į šį susirinkimą, nes bus balsavimai už kandidatus į ALDLD Centro komitetą. Taipgi nariai gaus naują knygą "Petro Cvirkos Apysakos." Nemokėję nariai už 1949 metus, būtinai užsimokėkite. — Org. J. W. Thomson. (246-247)

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.,
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Kopyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. Shalins—J. B. Shalins
TEL. VIrginia 7-4499.

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y
Valandos {1—2 dienom / 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: {9—12 ryte / 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Egzaminuojam Akis.
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometristai
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĘJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9812